

Endringsforslag

til politisk program for Kristelig Folkeparti

A- og B-forslag

Større politiske diskusjoner

KrFs landsmøte 2021

29. april – 2. mai

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
26	Troms og Finnmark KrF	4	40		S	Stryk kulepunktet	Drøy påstand som føles fremmed for mange. Individualisering er heller ikke nødvendigvis noe negativt og er en naturlig del av et mangfoldig fellesskap.	B-	
52	Møre og Romsdal KrF	6	97	1. Tid for grønn omstilling	E	Ta bort det siste ordet "utviklingsland" i kulepunktet - og erstatt det med "...til resten av verden, men med fokus på utviklingsland".	Vi burde også jobbe for at I-land og andre kuttar sine utslepp. Vi burde vere eit eksempel for andre og alltid vere bevisst klimamåla i internasjonale fora.	B-	
60	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	6	124	Avkarbonisering:	T	Ilegge en flat karbonavgift for alle utslipp av karbon i Norge, i tråd med forslaget fra grønn skattekomisjon.		B-	
61	Rogaland KrF	7	132	Tid for grønn omstilling	E	Ha en tydelig strategi reduksjon av karbonavtrykket på alle områder der olje og gass brukes	Det er knyttet stor usikkerhet til effekten av elektrifisering. Co2 fangst og lagring er antatt mye mer effektivt, så det å knytte det direkte opp mot ett virkemiddel er uklokt.	B-	
65	Sentraltstyret	7	147	Avkarbonisering: Betydelige, raske og tilstrekkelige kutt	S	Opprettholde Norges internasjonale skogsatsing for å få ned klimagassutslippene fra avskoging og skogferringelse i land med tropisk regnskog	Den norske skogsatsingen (REDD+) har ikke vist de forventede resultatene og er ikke den beste prioriteringen av verken klimamidler eller bistand. Skogsatsingen ble initiert av Jens Stoltenberg i 2009 med mål om å være et del av et internasjonalt klimavotesystem og få med flere andre land i satsingen. Klimavotesystemet ble ikke noe av, andre store land ble ikke med på satsingen og Riksrevisjonen har konkludert med at skogsatsingen ikke har noen dokumentert effekt. Likevel bruker Norge fortsatt 3 MRD kroner årlig på dette gamle prestisjeprosjektet, som utgjør nesten 10% av bistandsbudsjettet. Vi mener at noen prosjekter er gode, men KrF bør ikke låse seg til å opprettholde finansieringen på et så høyt nivå de neste fire årene, men heller være åpen for å kunne prioritere andre internasjonale klimainiativ eller klimatilpasning, i tråd med KrFs prioriteringer i regjering.	B-	
66	Rogaland KrF	7	150	Avkarbonisering: betydelige, raske og tilstrekkelige kutt	T	"Styrke forskningen på kjernekraft og se på mulighetene for kjernefysisk kraftproduksjon i Norge.	Forskningen vil potensielt gjøre det mulig å produsere energi med kjernefysisk fusjon i tillegg til fisjon. I tillegg ser man på mulighetene for å benytte flere kjernefysiske brennstoff som Thorium232 og Uran238. Dette betyr at man potensielt kan drive framtidens kjernekraftverk med avfall fra dagens kraftverk.	B-	
67	Viken KrF	7	150	Avkarbonisering: betydelige, raske og tilstrekkelige kutt	T	Tilleggspunkt: "at Norge, som maritim stormakt, skal ta en aktiv rolle i FNs maritime organisasjon (IMO) sitt arbeid med å få etablert en karbonpris og et CO2-fond for all internasjonal skipsfart for å stimulere til raskere grønn omstilling i internasjonal maritim næring"	Skipsfarten står for over 1 milliard tonn CO2-ekvivalenter i året. For tiden pågår det en prosess i FNs maritime organisasjon (IMO) for å redusere utslippene i tråd med Paris-avtalen. Norge spiller en sentral rolle, ved å ha lederen av sekretariatet i arbeidet, men må fortsatt være en pådriver for å sikre at skipsfarten får de reguleringsene som trengs, samt at de etterlever. Norge, som maritim stormakt, har allerede tatt viktige steg for å kutte utslipp i egen flåte, og er således godt skodd for å kunne nå de nye kravene. Dette vil dermed være både en god klimasak og potensielt gi et konkurransefortrinn for en av våre viktigste næringene.	B-	
76	Innlandet KrF	8	168		T	20% av materialer/inventar i nye bygg innenfor offentlig forvaltning skal være gjenbruk.		B-	
77	Trøndelag KrF	8	175		E	Endre til: Stimulere til mer reparasjon av for eksempel f.eks. på husholdningselektronikk og mobiltelefoner, gjennom økonomiske incentiver.	Merverdiavgift er til for å gi inntekter til staten og vil alltid beskatte omsetning av mange positive produkter. Det skaper stort byråkrati for bedrifter og det offentlige og er lite hensiktsmessig og gjennomhulle systemet med lettelsel til alt vi synes er bra at folk bruker penger på.	B-	
78	Trøndelag KrF	8	176		S	Stryk punkt: Utrede nullmoms på utleie av eid verktøy og turklær/turustyr, slik at folk ikke skal måtte gå til innkjøp av varer som brukes sjeldent.	Samme som ovenfor.	B-	
81	Vestland KrF	8	182		S	Jobbe for en fellesnordisk panteordning, og arbeide for å ta i bruk panteordningen på flere områder	Vil være en subsidiering av grensehandel, og ved gjennomføring vil det være økt kostnader og behov for mer koordinering mellom landene, uten store klimagevinster	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
82	Troms og Finnmark KrF	8	184	Avmaterialisering: Sirkulær økonomi og reduisert forbruk	E	"Utrede innføring av en matkastelov og ..."	Virker litt voldsomt å lovfeste dette. I kampen for det gode er det veldig lett å ty til stadig nye lover og sanksjonsmuligheter. Det skal man være varsom med, og heller vurdere samarbeidsordninger og incentiver i industrien der det ligger til rette for dette.	B-	
83	Troms og Finnmark KrF	8	184		E	Stryk "innføre en matkastelov"	Alt bør ikke reguleres med forbud	B-	
92	Vestfold og Telemark KrF	9	208	Vern av natur	T	Nytt avsnitt: Den hyttebyggingen vi ser særlig i fjellområdene våre, tar alt for lite hensyn til den sårbare naturen. En nokså ny FN-rapport hevder at «Hyttebygging er en av de største truslene mot norsk natur.» Hytter og fritidsboliger er til glede og rekreasjon og derfor viktig for mange. Men det kan ikke bygges hvor som helst og i så stort omfang som nå. Det er f. Eks. enkelte steder konkrete planer for fortetting av hytteområder hvor de små tomtene blir liggende kloss inntil hverandre med felles tomtgrenser slik som for boligtomter. Ingen hytteeier er glad for en slik utvikling. Deretter kulepunktene: * Vi må forvalte vår natur bedre, både av hensyn til arts mangfold, fugleliv og dyreliv. Det gjelder også i hytteområder. Ikke minst sett i et perspektiv av vårt generelle generasjonsansvar (se Verdigrunnlag og ideologi linje 2766ff). Det gjelder å ta vare på mest mulig urørt natur, ikke minst av hensyn til etterslekten. •Tilgangen på beiteområder for villrein må vernes ved sterkere styring av menneskelig aktivitet i naturen som for eksempel ved hyttebygging. •Det er nødvendig å planlegge god avstand mellom hyttetomter av hensyn til bevaring av naturen og en god hyttefred mellom naboer. •Selve størrelsen på hyttene bør begrenses for privatpersoner. •Det må bli krav til at hyttene bygges med moderne energiløsninger som f.eks. solcelleanlegg som kan avlaste strømbehovet (jfr. Grønt skifte). •Utbyggingskommuner må planlegge for nødvendig beredskap for å ivareta den økningen av befolkningen som fritidsboliger medfører. •Det er ofte ikke nok at hyttekommuner kartlegger konsekvenser innenfor egne grenser, og derfor må både fylkesmann, fylkeskommune og staten komme sterkere på banen for å sikre at det totale presset i et større område blir tatt hensyn til.		B-	
93	Trøndelag KrF	9	209		T	Gjennomføre en offentlig utredning av veien til et bærekraftig Norge mot 2050 der vårt totale økologiske fotavtrykk blir forenlig med rettferdig fordeling og bærekraftig forvaltning	Det er mange gode enkelttiltak for natur og miljø i programmet, men for å lykkes trenger vi et helhetlig blick på den store omstillingen vi skal gjennom. KrF etablerte lavutslippsutvalget som endret klimadebatten. På samme måte trenger vi et helhetlig grep på hele dette feltet.	B-	
94	Møre og Romsdal KrF	9	212	2. Vern av natur og miljø	E	Erstatte andre linje i kulepunkt 2 med "... infrastrukturprosjekter, vindkraftverk og andre konsesjoner".		B-	
96	Trøndelag KrF	9	214	Vern av natur	E	Legge til rette for økt vern osv	Vi bør ikke stille oss bak målet om 10%, men aksepterer en økning	B-	
98	Møre og Romsdal KrF	9	228	2. Vern av natur og miljø	T	Nytt kulepunkt: "Konsesjoner for oppdrettsanlegg skal vurderes trukket tilbake ved gjentatte rømminger av oppdrettsfisk, eventuelt strenge sanksjoner".		B-	
100	Vestland KrF	10	237	Vern av natur og miljø	T	Sikre en mer effektiv lisensjakt på jerv.	No er det yngling langt over målet som er sett i rovdyrfortiltaket. Viss lisensjakta ikke fungerer, så vil det bli auka uttak ved hi-jakt, noko som fører til større konflikter.	B+	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
102	Oslo KrF	10	240	Vern av natur og miljø	T	Utrede alle særlig verdifulle og sårbare områder (SVO'er) med sikte på bærekraftig forvaltning og bruk av disse områdene og med vurdering av områdene for differensiert vern mot ulik marin aktivitet.	Vi er inne i ei tid der det vil kunne bli økt press på en del sårbar natur og dyreliv både i form av klimakrisen og endringene den medfører, men også ulike former for aktiviteter og næringer til havs. Det er viktig å ha god oversikt når man kommer dit at man skal vurdere hva man kan eller ikke kan gjøre de ulike stedene og det er viktig at dette gjøres skikkelig og ikke av selskapene selv som først og fremst vil tjene på å ikke "finne noe".	B-	
107	Trøndelag KrF	10	250	Ren jord, rent vann og ren luft	E	fra: "At alle skal ha krav på å få vite om produkter eller tjenester inneholder miljøgifter eller helseskadelige stoffer." til "At alle skal ha krav på å få kjenne til produkters og tjenesters innhold av miljøgifter, helseskadelige stoffer og påvirkning på miljø og klima."	Dette er et godt punkt, men med rom for forbedring. I tillegg til god informasjon om innhold av giftstoffer, bør forbrukerne også få informasjon om produktets påvirkning på klima og miljø, gjennom livsløpsanalyse.	B-	
108	Troms og Finnmark KrF	10	252	Kristelig folkeparti vil:		Stryktes: "Redusere lokal luftforurensning og belønne effektive tiltak for å sikre luftkvalitet rundt de store byene, slik som bilfrie soner, avgifter som demper bilbruk, restriktiv parkeringspolitikk, lavutslippssoner og miljøfartsgrenser."	Det er for mange tiltak som ikke nødvendigvis er like treffsikre i alle de store byene. Erstattes med nytt punkt med ny ordlyd.	B-	
109	Troms og Finnmark KrF	10	252	Kristelig folkeparti vil:	E	Endre til: "Redusere lokal luftforurensning og belønne effektive tiltak for å sikre luftkvalitet rundt de store byene, slik som eksempelvis avgifter som demper bilbruk."	Nytt punkt som ikke er for omfattende og styrende. Det gjør paritet friere til å komme med tiltak etter hvert som en får erfaring og kan differensiere mellom ulike byer.	B-	
110	Rogaland KrF / Troms og Finnmark KrF	10	252	Ren jord, rent vann og ren luft	T	"Utrede innføring av merkekrav til klesbransjen som støtter opp om bedre og mer informerte forbrukervalg vedrørende holdbarhet, materialbruk (nedbrytbarhet og resirkulerbarhet), kjemikaliebruk og produksjonsforhold (arbeidsforhold)."	Klær utgjør en vesentlig del av miljø- og klimaavtrykket i verden. Dette er også en bransje som tradisjonelt er lite transparent om opphavet til og fremstillingsprosessen til klærne. Ved at forbrukeren kan ta mer informerte valg så vil dette påvirke bransjen (og forbrukeren) til en mer bærekraftig bransje og industri. Dette er et komplekst felt hvor ulike løsninger må vurderes - derfor forslaget om utredning (og gjerne koble seg på aktuelle internasjonale initiativer underveis). Det er ulike strategier her, men enkelte fagfolk som Ingun Grimstad Klepp mener at klesindustrien selv ikke er i stand til selvregulering. https://forskersonen.no/forbruk-kronikk-meninger/klesindustriens-plan-for-miljomerking-er-en-katastrofe/1349311	B+	
111	Oslo KrF	10	252	Ren jord, rent vann og ren luft	E	Redusere lokal luftforurensning og belønne effektive tiltak for å sikre luftkvalitet rundt de store byene, slik som fossilfrie biler, avgifter som demper bilbruk, lavutslippssoner og miljøfartsgrenser.	KrF er mot forurensningen, ikke nødvendigvis bilen. Avsnittet bør reflektere det bedre. Bilfrie soner rundt skoler er tatt opp andre steder, bilfrie soner blir generelt forstått som forbud mot biler i større områder i byene.	B+	
113	Vestfold og Telemark KrF	10	268	Ren jord, rent vann og ...	T	Innføre totalforbud mot nye sjødeponi for gruvemasse og avfall og avslutte eksisterende deponier.		B-	
114	KrFU	10	268	Ren jord, rent vann og ren luft	T	innføre totalforbud mot nye sjødeponi for gruvemasser og avslutte eksisterende deponier.	Skader biomangfold og livet i fjordene våre. Viktig naturvern.	B-	
115	Rogaland KrF	10	268		E	Endre til: "Innføre en miljøavgift på deponi av prosessavgangs og overskuddsmasser fra mineralnæringen. Avgiften skal gå til vertskommunen."	En slik miljøavgift bør betales til vertskommune. Gruveavfall er upresist. Bør spesifiseres til å både gjelde prosessavgang (slam) og overskuddsmasser (gråberg).	B+	
117	Vestland KrF	10	272	Ren jord, rent vann og ren luft.	T	Innføre en "himmellov" som regulerer bruken av kunstig lys.	Forskning viser at den økende bruken av kunstig lys har større skadevirkninger enn vi tidligere har trodd. Det skaper problemer for et stort antall dyrearter og for det biologiske mangfoldet, endog hele økosystemer. Bruken av kunstig lys har også negative konsekvenser for menneskers døgnrytme. Dagens norske lovverk har ikke vist seg å regulere dette på en tilfredsstillende måte. Vi bør derfor gjøre som en rekke andre land og innføre en lov som sikrer vern av nattehimmelen. https://www.nrk.no/ytring/redd-stjernehimlen-1.14937083	B-	
118	Rogaland KrF	10	273	ren jord, rent vann og ren luft	E	endre som begrenser til "for å regulere"		B-	
119	Troms og Finnmark KrF	10	273		E	Endres til: Arbeide for internasjonale regler som regulerer cruisetrafikken.	Fordi en må bidra til at turistnæringa i Norge kommer opp fra krisen som koronaen har bidradd til. En må også huske på at de første turistene kom hit med båt på 1800 tallet, naturgitt land med lang kyst.	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
120	Vestfold og Telemark KrF	10	273	Ren jord, rent vann og ren luft	S	Arbeide for internasjonale regler som begrenser cruisetrafikken	Cruisetrafikken betyr mye for norsk turisme. Mener at krav til landstrøm og ny teknologi for skip vil være bedre enn å begrense cruisetrafikken.	B-	
121	Møre og Romsdal KrF	10	273	Ren jord, rent vann og ren luft	E	Legg inn "utslipp fra", slik at setningen i kulepunktet blir slik: "Arbeide for internasjonale regler som begrenser <u>utslipp fra</u> cruisetrafikken.		B-	
122	Viken KrF	10	273		E	Arbeide for at internasjonale regler som gjør cruisetrafikken grønnere	Ikke forby men endre næringen, mange kystkommuner er avhengig av trafikken.	B-	
123	Vestland KrF	10	273	Vern av natur og miljø	E	: Arbeide for internasjonale regler som krever lav- og nullutslipp fra cruisetrafikken.	Feil å legge ned ei heil næring. Men rett å stille klima-krav og omlegging	B+	
135	Troms og Finnmark KrF	13	359	Mennesker på flukt	T	"...mennesker på flukt. For å forebygge store fremtidige flyktningsstrømmer må Norge jobbe aktivt og langsiktig for å styrke levekårene, levestandarden og sikkerheten i utviklingsland.	Flukt fra eget land kan være motivert fra veldig ulike behov. Krig og forfølgelse er opplagt, men store migrasjonsstrømmer vil fremover være økonomisk motivert, blandet sammen med krig og forfølgelse. Afrika er et kontinent med stor befolkningsvekst, og uten at de afrikanske landene selv er i stand til å sysselsette og tilby innbyggerne sine relativt gode levekår så vil migrasjonen til Europa sannsynligvis bli uholdbar.	B-	
136	Vestfold og Telemark KrF	13	361	Mennesker på flukt	T	At Norge, som et minimum, skal basere sitt mottak av kvoteflyktinger på FNs høykommisær for flyktningers anbefaling.	Mottak av kvoteflyktinger bør som et minimum baseres på FNs høykommisær for flyktningers anbefaling.	A-	
137	Oslo KrF	13	361	Mennesker på flukt	T	At Norge skal ta imot flere kvoteflyktinger	Hvem er vi og hva står vi for? Henger sammen med neste punkt, men ønsker at vi skal være tydelige	A-	
138	KrFU	13	361	Mennesker på flukt	E	Endre fra: "At Norge skal basere sitt mottak av kvoteflyktinger på FNs høykommisær for flyktningers anbefaling." Til: "At Norge skal forplikte seg til å ta imot 5000 kvoteflyktinger årlig." (Resten av kulepunktet opprettholdes)	Vi bør tallsette antall kvoteflyktinger, slik at det blir mer intuitivt for velgerne hva vi mener, uten å trenge å søke opp hva FNs anbefaling til enhver tid er.	A-	
139	Rogaland KrF	13	364	mennesker på flukt	T	Etablerte/integrerte flyktinger med dokumentert beskyttelsesbehov skal ikke sendes ut av landet.		A-	
140	Møre og Romsdal KrF	13	364	3. En bedre verden gjennom samarbeid	T	Nytt kulepunkt: "At norske byer og kommuner kan ta imot flere flyktinger enn det som følger nasjonale bestemmelser, ettersom det blir behov for det internasjonalt og de har vilje og mulighet til å ivareta disse".	Vi har sett flere ganger at norske kommuner og byer er villige til å ta imot flere flyktinger enn det de får tildelt etter at vi tar dem inn til Norge, når det er stort behov internasjonalt for fordeling av flyktinger. Dette burde vi legge til rette for - at skal være mulig der det er klart at kommunene har vilje og mulighet til å ivareta flyktingene.	A-	
141	KrFU	13	365	Mennesker på flukt	T	At Norge tar initiativ til opprettelsen av et FN-fond som brukes til å gi støtte til økonomisk svake land som tar imot et stort antall flyktinger.	Mange land som grenser til krigsherjede stater tar imot mange flyktinger, uten å ha økonomiske forutsetninger til å gi flyktingene arbeid, helsetjenester og utdanning. Et fond under FN kan hjelpe til å gi en bedre forutsetning for å få en ny og trygg start.	A+	
142	Viken KrF	13	365	Mennesker på flukt	T	Kirkeasylinstituttet må bevares som en mulighet for mennesker i Norge.	Det må være lovlig å benytte kirkeasyl som en siste utvei mens man forsøker å få omgjort utvisningsvedtak.	B-	
143	KrFs stortingsgruppe	13	367	Mennesker på flukt	T	Ta imot 500 migranter fra Kara Tepe, og ta disse utenfor antallet kvoteflyktinger.	Kara Tepe er den nye leiren som Moria migrantene er flyttet til etter Moria brant. Situasjonen er fortsatt prekær helsemessig, og partiet ønsket i 2020 å ta økt ansvar. KrF bør stå i front for en human innvandringspolitikk.	A-	
147	KrFU	13	395	Fred og sikkerhet	T	Norge må være en pådriver for en internasjonal sluttbrukerklæring i eksport/handel av våpen og militært materiell.	Riksrevisjonen slår fast at vurderingene om hvem vi eksporterer til, og kontrollen for å sikre at norske våpen ikke havner på avveie, ikke gjøres grundig nok.	B-	
149	KrFs stortingsgruppe	14	402	Fred og sikkerhet	E	At Norge på sikt slutter seg til... FN i 2017. Dette må ikke rokke ved Norges rolle som NATO-medlem, og arbeidet med gjensidig og etterprøvbare nedrustning må ligge fast.	Norge gjør ikke dette i et vakuum. NATO-medlemskapet må ikke undermineres. Derfor må formuleringen rammes inn..	A-	
150	Oslo KrF	14	402	Samarbeid i Europa og våre nærområder	S	At Norge slutter seg til atomvåpenforbudet som ble framforhandlet i FN i 2017 under forutsetning av gjensidig og etterprøvbare nedrustning.	Det er en forutsetning i teksten, men atommaktene vil neppe oppgi sine maktmidler totalt. Forslaget vil gi oss mer trøbbel enn glede.	A-	
151	KrFU	14	402	Fred og sikkerhet	E	at Norge signerer og ratifiserer FN-avtalen om et atomvåpenforbud.	Dette kan vi gjøre som fullverdige NATO-medlemmer, og	A-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
153	Oslo KrF	14	406	Fred og sikkerhet	T	Flytte Norges ambassade fra Tel Aviv til Jerusalem.		B-	
154	KrFs stortingsgruppe	14	407	Fred og sikkerhet	T	KrF mener Norge må flytte den norske ambassaden til Jerusalem så snart dette kan la seg gjøre på en måte som ikke er til hinder for fredsprosessen, og dersom israelske myndigheter selv ønsker det.		B+	
155	Troms og Finnmark KrF	14	408		E	Endres til: Markere en tydelig kritisk linje overfor alle former for antisemittisme	Viktig at dette står tydelig og alene, fordi det er et økende problem	B-	
160	Vestland KrF	14	413	Likestilling, likeverd og like muligheter	T	At Norge, i likhet med flere andre Europeiske land, skal anerkjenne folkemordet på Armenerne.		B+	
161	Vestfold og Telemark KrF	14	414	Fred og sikkerhet	T	Seie nei til bruk av boikott mot Israel eller andre demokratiske stater.	nytt kulepkt.	B -	viser til linje 306, der står dette
168	Vestland KrF	15	450		E	Opprettholde bistandsnivået på minst én prosent av BNI, og jobbe for videre økning.		B -	
169	Møre og Romsdal KrF	15	451	4. En mer rettferdig verden	S	Stryk etter komma i setningen, slik at setningen blir slik: "Konsentrere bistanden der det trengs mest".	I dagens samfunn som endrer seg svært raskt kan det være dumt å låse ein såpass stor del av bistanden som 70% til langsiktig arbeid i dei fattigste landene. Bistanden burde også være dynamisk så den kan hjelpe der det trengs på grunn av mer plutselig kriser også.	B-	
170	KrFs stortingsgruppe	16	455	Bistand for å utrydde fattigdom	E	Videreføre den geografiske konsentrasjonen av den bilaterale bistanden, slik at den går til et begrenset antall land. Fra setn to som det står.	En ytterligere offensiv konsentrasjon, kan føre til drawback og at tidligere utviklingssamarbeid går flere skritt tilbake. Det gjelder særlig i Corona og post-Coronatid.	B+	
171	KrFU	16	456	Bistand for å utrydde fattigdom	T	At tiltak som skal redusere klimaendringene hentes fra andre poster i statsbudsjettet enn bistandsposten.	Å kutte klimautslipp er i vår egeninteresse, dette arbeidet bør hentes fra andre budsjettposter enn bistandsbudsjettet.	B+	
172	Innlandet KrF	15	457		T	Konsentrere bistanden der den trengs mest, og sette av minst 70 prosent av bistanden til langsiktig fattigdomsbekjempelse i Afrika sør for Sahara.		B-	
176	KrFU	16	483	Markedstilgang for de fattigste	T	Nytt kulepunkt: At Norge skal bidra tilrettelegge for å øke regional handel mellom utviklingsland, for å øke deres konkurransedyktighet på det internasjonale markedet.	Sør-Sør handel øker utviklingslands konkurransedyktighet mot vestlige produsenter.	B+	
178	Trøndelag KrF	16	490		T	Nytt kulepunkt: Sikre og utvide unntak for toll for de minst utviklede landene.	Null for mul er et viktig tiltak for handel med de minst utviklede landene uten å sette for stort press på norsk næringsliv.	B+	
181	Viken KrF	18	536	Sterke familier.	E	Videreføre kontantstøtten, doble støtten og halvvere stønadperioden	Denne endringen av kontantstøtten vil gi familiene mer valgfrihet og fleksibilitet i den perioden flest småbarnsfamilier ønsker dette, nemlig mellom barnet er 1 og 1,5 år. Det er en sammenheng med manglende barnehageplass, men også mange som synes det er tidlig å begynne i barnehage når barnet er ett år, men ikke har rom økonomisk til å ha permisjon. En dobling av beløpet vil gjøre fleksibiliteten større, samtidig som familier som ønsker å være hjemme et helt år, vil ha samme totale stønad som i dag.	A-	
182	Redaksjonskomiteen	18	536	Sterke familier	E	For å gjøre kontantstøtten aktuell for flere kortes stønadperioden ned til seks måneder og kontantstøtten doubles til 15 000 kr i måneden.		A-	
183	Vestland KrF	18	537	En god start på livet	T	KrF vil videreutvikle kontantstøtteordningen til å gi foreldre rett til 80% jobb med lønnskompensasjon fram til barnet er 2 år.	Dei fleste ønskjer å kunne kombinere jobb og samtidig ha meir tid med borna. Denne ordninga for «kontantstøtte» vil bygge bru og skape aksept. Er svært etterspurt frå foreldre. Ho vil ha færre «slagsider» mot dårleg integrering, likestilling mm. Men viktigast; styrke familiane og borna.	A-	
184	KrFU/KrFK	18	538	En god start på livet	S	Stryke:"Fjerne tredelingen av foreldrepermisjonen, og a) forbeholde 10 uker til hver av foreldrene (flertall) b) la foreldrene fordele permisjonen fritt (mindretall)"	Vi støtter dissensforslaget om å utvide foreldrepermisjonen// Heller gå for forslaget i linje 541 med økning av foreldrepermisjon med fire/fem uker i hhv 100% og 80%. I overensstemmelse med KrFKs nye program. Prioritere at fedre kan ta ut selvstendig permisjon, ut fra fars stillingsprosent	A-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
185	Vestfold og Telemark KrF	18	538	Sterke familier	S	Fjerne tredelingen av foreldrepermisjonen, og la foreldrene fordele permisjonen fritt	Støtter alternativ b, stryk alt.A	A-	
186	Trøndelag KrF	18	538		E	- Fordele foreldrepermisjonen slik: De første 12 ukene etter fødselen er forbeholdt mor. 10 uker av permisjonstida er forbeholdt far. De resterende ukene fordeles foreldrene fritt mellom seg.	Trøndelag støtter primært alternativ a), men med en reformulering. Vi forutsetter at det er mor som har født barnet. Andre alternativer kan byråkratene få finne ut av. Når man har født et barn, så får man en 12 ukers sykemeldingsperiode før man kan begynne på jobb igjen, dette gjelder uansett om man har født et dødt barn. Hvis man bare setter av 10 uker til mor, så åpner man for at mor kan være ute i sykemelding samtidig som far tar ut permisjon. Er det ønskelig?	A-	
187	Innlandet KrF	18	538		T	Det skal gis mulighet til å søke om overføring av permisjon fra en forelder til en annen der det er gode grunner for det.	I tillegg der en av foreldrene jobber som selvstendig næringsdrivende kan de ofte ikke ta ut foreldrepermisjon og da mister familien denne. Hvis man kan overføre kunne det feks Det kunne være et premiss at overføring medførte en reduksjon i sats på ca 40 % lønn slik at intencivet for å overføre var lavere.	A -	
188	Innlandet KrF	18	539		E	Støtter flertallet: Vil beholde 10 uker til far.		A-	
189	KrFs stortingsgruppe	18	539	Sterke familier	T	a) forbeholde 10 uker til hver av foreldrene (flertall)	KrF bør gå inn for kvoter og utvidelse med 4 uker. Med utgangspunkt i barnets beste, at de trenger fedre som er involverte og trygge på hele omsorgsrollen med alt hva det innebærer av søvn, mat og stell, så bør vi opprettholde 10 uker kvoter til hver, men samtidig tilby en rausere permisjon på 4 uker mer til fri disposisjon. I mange «machoyrker» vil det også være lav forståelse og aksept for å ta ut pappaperm dersom dette ikke er kvotert. Selv om man rent ideelt sett skulle ha lagt opp til helt fri fordeling, så mener vi det er prematurt – vi ville raskt se en nokså kraftig nedgang i fedre som tar ut pappaperm, og de ville ha tatt ut færre uker.	A -	
190	Viken KrF / Innlandet / Agder	18	539	En god start på livet	E	forbeholde 10 uker til hver av foreldrene. Hvis én av foreldrene ikke har mulighet til å ta ut permisjon, gis det anledning til å søke om å få overføre disse ukene til den andre forelder.	Vi tror DESSVERRE at det fortsatt er slik at hvis noen uker ikke er forbeholdt far, vil det overfor enkelte arbeidsgivere bli vanskelig å kreve fødselspermisjon for fedre. Vedr. overføring av permisjon mellom foreldre: vi mener at BARNET fortsatt trenger en av foreldrene hjemme i alle permisjonsukene	A+	
191	Landsstyret	18	539		T	Fjerne tredelingen av foreldrepermisjon, og forbeholde 10 uker til hver av foreldrene. Hvis en foreldre ikke har mulighet til å ta ut permisjon, gis det anledning til å søke om å overføre disse ukene til den andre forelder.		A+	
192	Agder KrF	18	540	En god start på livet	S	Stryke alternativ B som er: la foreldrene fordele permisjonen fritt	Vi vil gå for alternativ a: Forbeholde 10 uker til hver av foreldrene	A-	
193	Vestland KrF	18	540	Kristelig folkeparti vil	S	Stryk midretallets punkt b: "la foreldrene fordele permisjonen fritt"	Det styrker familien og tilknytning mellom foreldre og barn at begge foreldre har lovfesta rett til forbeholdte foreldrepermisjonsuker. (Et flertal i fylkesstyret støtter denne)	A-	
194	Vestland KrF	18	540	Sterke familier	S	B) la foreldre fordele permisjonen fritt (mindretall)	Vi skjønner at familienes valgfrihet er viktig, men samtidig er det viktig at vi legger til rette for at begge foreldre får tid med barnet den første tiden. Av risiko for at det blir skjevfordeling av ansvar burde vi forbeholde 10 uker til hver forelder, og utover det står familiene fritt.	A-	
195	Møre og Romsdal KrF	18	540	5. En god start på livet	S	Stryk alternativ B, går for alternativ A.		A-	
196	Rogaland KrF	18	540	Sterke familier	S	539 slettes / 540 beholdes i programmet		A -	
197	Vestland KrF	18	541	En god start på livet	S			A-	
198	KrFU	18	541	En god start på livet	T	Legge til "Utvide foreldrepermisjonen med 4 uker til 53 uker med 100 prosent lønn, og med 5 uker til 64 uker med 80 prosent lønn. Økningen legges til fellesdelen, mens fedrekvote beholdes som i dag"		A-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
199	Vestland KrF	18	541	Kristelig folkeparti vil	T	Forlenge foreldrepermisjonen etter prematur fødsel tilsvarende antall dager etter fødsel som mor "mister" fra fødselsdato fram til det som skulle vært svangerskepeuke 37.	Foreldrepermisjonen starter ved svangerskapsuke 37. Dersom mor føder prematurt starter permisjonstida ved fødselsdato. Mor "mister" dermed permisjonsukene før fødsel samt må bruke foreldrepermisjonsuker flere uker eller måneder før barnet har kommet til det stadiet et fullbåret barn har. Det er naturlig ut i fra barnets modenhet at foreldre til premature barn trenger flere uker med omsorg for barnet i hjemmet enn for barn som er født fullbårne.	B+	
200	Landsstyr et	18	541		E	Utvide foreldrepermisjon med 4 uker til 53 uker.		B+	
201	Vestland KrF	18	541	Kristelig folkeparti vil	T	Utvide foreldrepermisjon med 8 uker for fødsel med flerlinger	Ved flerlinger medfører det økt belastning for familien både i svangerskapet og spebarnstida. Når en familie får to eller flere barn på likt, kompenserer staten familien forholdsvis dårligere i dag enn om man får to barn med 1 års mellomrom.	B+	
204	Møre og Romsdal KrF	18	545	5. En god start på livet	E	Endring av teksten i setningen fra "...for de mellom 6 og 18 år". Sett i stedet inn "...for de mellom 0 -18 år".		B-	
205	Trøndelag KrF	18	547		T	Utrede en reform i familiepolitikken for å øke fødselstallene og senke gjennomsnittlig alder for førstegangsfødsler. Dette bør innebære en full gjennomgang av vilkår for studentforeldre, for foreldrepenger og andre relevante ordninger.	Høyere fødselstall har mange positive sider, ikke minst i lokalsamfunnene. Snittalder for førstegangsfødsende var i 29,8 år mens menn er 32 år når de blir fedre første gang. De økonomiske ordningene og stadig lengre utdanningsløp stimulerer til å vente med barn til etter at den mest fruktbare perioden er over. Resultatet er økt ufrivillig barnløshet og færre barn.	B-	
206	Troms og Finnmark KrF	18	547	Sterke familier	T	KrF vil: Innføre bortfall av inntektsskatt for familier med flere enn 4 barn og innføre tilskudd for kjøp av større bil for store barnefamilier.	Dette kan være en meget god hjelp for de som vil ha flere barn men føler seg økonomisk ute av stand til det. Behov for (større) bil er f.eks. i distriktsnorge nærmest umulig å unngå.	B-	
207	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Nytt punkt: Fjerne kravet om at de 6 første ukene etter fødsel må tas av mor.	I de få tilfeller der mor vil gå ut av permisjon i disse ukene, blir far tvunget til å ta ulønnet permisjon. Far kan altså ikke ta ut sin permisjon de første 6 ukene. Det er viktig å beskytte mor i denne perioden, men det er en stor ulempe i de få tilfellene det gjelder, at ikke familiene selv kan organisere dette.	B-	
208	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Fjerne kuttet i den totale permisjonslengden dersom barnet kommer for tidlig	Permisjonsordningen er innrettet slik at mor har tre uker før fødsel. Dersom barnet blir født før tiden, kuttes permisjonen tilsvarende. Dette gir mindre forutsigbarhet for familiene.	B-	
209	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Styrke tilbudet til fedre i permisjon, med organiserte grupper for fedre	Store deler av foreldrestøttetiltakene retter seg mot mødrene, gjennom undersøkelser, oppfølging og barselgrupper. Mange fedre har et langt mindre fellesskap i sin permisjon, med lite organisert aktivitet. Et tilbud som dette vil styrke fedre i sin foreldrerolle	B-	
210	Innlandet KrF	18	549		T	Det skal være mulig å ta ut foreldrepenger frem til barnet er fylt 10 år. I tillegg skal opptjente foreldrepenger for et barn ikke bortfalle når et søsken blir født.	I dag må man ta ut foreldrepengene innen barnet fyller tre år. Ved å øke dette øker vi familiens valgfrihet. Foreldrene vil kunne ha mer fri sammen med barnet sitt over en lengre periode i kombinasjon med ulønnet permisjon. Familier vil i større grad kunne tilpasse permisjonstiden etter sine behov.	B-	
211	Oslo KrF	19	549	Sterke familier	T	Gi alle fedre rett til fire uker omsorgspermisjon i forbindelse med fødsel	Ved å utvide omsorgspermisjonen for far ved fødsel fra to til fire uker styrker vi familiene og gir far/medmor mulighet til å være mer tilstede i barnets første leveuker. Det gir mulighet for god og trygg tilknytning, samt er en viktig støtte for mor i barseltiden.	B-	
212	Redaksjo nskomitee n	18	549	Sterke familier	T	Gi far rett til tre uker lønnet omsorgspermisjon etter fødsel.		B-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mrk med S Tillegg mrk med T Endring mrk med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
213	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Nytt punkt: Innføre fri gradering av foreldrepenger	I dag kan foreldrepenger tas ut enten 100% eller 80%. Tar man ut 80 % er dette mindre økonomisk lønnsomt enn 100%. Dette fører familier (og i hovedsak kvinner) ut i ulønnet permisjon, ettersom det lønner seg å ta 100% permisjon, og en del ulønnet. Ved en slik løsning mister den forelder som tar ulønnet permisjon viktige rettigheter, samt opptjening til eksempelvis feriepenger. Dette er spesielt viktig for dem som får barn tidlig på året og ikke får barnehageplass. Med fri gradering vil familiene i større grad kunne unngå bruk av ulønnet permisjon, og det vil gi økt valgfrihet og fleksibilitet for familiene.	B+	
214	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Nytt punkt: Gi far rett til permisjon tre uker etter fødsel	De første ukene etter fødsel er krevende, og spesielt overgangen mellom når far er hjemme og han skal ut i jobb igjen. I dag har far rett på permisjon i to uker etter fødsel, en utvidelse i en uke vil gi mer trygghet, støtte og avlastning i den første fasen. Dette vil kunne bidra til å styrke familien, samt forebygge fødselsdepresjon.	B+	
215	Viken KrF	18	549	Sterke familier	T	Organiserte barselgrupper med helsepersonell til stede bør være en del av oppfølgingen ved helsestasjonen det første året	Felleskap er viktig for å hindre svangerskapsdepresjon og sikre en god barselomsorg, et slikt tilbud er forebyggende og støttende for familiene	B+	
216	Viken KrF	18	550	Sterke familier	T	Tillegg: knytte støtten til grunnbeløpet, og gi mulighet for månedlig utbetaling.	I dag utbetales engangsstøtten som engangsbeløp, om den økes til 2 G så bør støtten utbetales på lik linje med foreldrepermisjon	A-	
217	Møre og Romsdal KrF	18	550	5. En god start på livet	E	Endre teksten i kulepunktet fra "Løfte engangsstønad til 2G" til; "Erstatte engangsstønaden og innføre rett på foreldrepermisjon til alle. Minstenivå skal være på 2G."	KrF har jobbet i mange år med å øke engangsstønaden. Det er kjempebra! Men nå er tiden inne for å erstatte engangsstønaden med foreldrepermisjon til alle.	A+	
218	Viken KrF	18	550	Sterke familier	E	Endre fra 2 G til 1 G	2 G fremstår lite realistisk når vi fortsatt ikke har nådd 1 G	B-	
219	Vestfold og Telemark KrF	18	550	Sterke familier	E	Løfte engangsstønaden til 1,5G i løpet av stortingsperioden.	Engangsstønaden er pr. 1.1.21 på kr 90300. Grunnbeløpet er pr. 1.5.2020 på kr 101351. En økning av engangsstønaden til 2G er veldig mye. Vi mener derfor at økning til 1,5G er mere realistisk.	B-	
220	Redaksjonskomiteen	18	550	Sterke familier	T	Løfte engangsstønaden til 2G og gi mottaker mulighet til å velge mellom engangsbeløp eller månedlig utbetaling.		B-	
224	Trøndelag KrF	19	557		E	Arbeide for at lovverk og praksis så langt det er mulig ivaretar barns rett til en mor og en far, og ivaretar FN's barnekonvensjon, som understreker at barn har rett til å kjenne sine foreldre og få omsorg fra dem, bl.a ved det er parets egne kjønnceller som benyttes ved assistert befruktning. I noen tilfeller er det til barnets beste å vokse opp med foreldre og omsorgspersoner som ikke er deres biologiske foreldre, som ved adopsjon og omsorgsovertakelser.	En presisering av at barnets rett til å kjenne sitt opphav også gjelder barn født ved assistert befruktning, samt rettelse av en spåkfeil: "kjenne sine" ikke "sine kjenne"	B-	
230	Rogaland KrF / Troms og Finnmark KrF	19	572	Sterke familier	T	"Endre eller klargjøre lovgivningen slik at den parten som saboterer et avtalefestet samvær med barn ikke får en økonomisk vinning av dette pga en større andel faktisk (men urettmessig) samvær."	I TV2 reportasje om samværsabotasje kommer det frem at NAV pålegger den forelderen som utsettes for samværsabotasje å betale med i barnebidrag - dvs iht faktisk og ikke avtalt samvær. Det kan ikke være slik at myndighetenes representant (NAV) støtter avtalebrudd. Ref: https://www.tv2.no/a/11827955/ Generelt så bør slike systemiske urimeligheter rettes opp så fort som mulig, og NAV må ta et mer aktivt ansvar for å identifisere og få endret slike åpenbart urimelige regler/lover. Når NAV blir en medhjelper til negativ adferd så synker den tilliten de trenger.	B-	
231	Redaksjonskomiteen	19	572	Sterke familier	T	Sikre at barnebidragsreglene ikke gjør økonomi til et incentiv til å hindre samvær med den andre forelderen.		B+	
237	Innlandet KrF	19	576		T	6 timers dag for småbarnsforeldre. (barn under skolealder)	Foten trykker i hverdagen for småbarnsforeldre. Man skal rekke en hel arbeidsdag og følge og hente i barnehagen. Hvis arbeidsdagen var noe kortere kunne man ha litt mindre press på hverdagen og samtidig stå i jobb. Dette kan øke fødselstallene	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjnr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
238	KrFs stortingsgruppe	19	576	Sterke familier	T	- Gi en ekstra ferieuke per forelder med barn mellom 0 - 10 år.		B-	
239	KrFs stortingsgruppe	19	576	Sterke familier	T	I foreldretvist skal alle handlinger og avgjørelser først og fremst bygge på vurderingen av hva som er barnets beste. Hensynet til barnets beste skal gå foran hensyn til likestilt foreldreskap og andre viktige hensyn.	I saker om fast delt bosted, samværshindring og økonomi i forbindelse med samlivsbrudd og barn skal barnas beste alltid være det prioriterte hensynet, fremfor likestilt foreldreskap.	B+	
240	KrFs stortingsgruppe	19	576	Sterke familier	T	- At de foreldre som får trillinger (flerlinger med flere) har rett på 15 timer i uken med avlastning/praktisk hjelp frem til barna er ett år, uavhengig av hvor i landet de bor.		B+	
256	Krf Kvinner	20	627	Barnehager som lar barn være barn	T	... og en voksenper seks barn <i>gjennom hele dagen</i>	Tilbakemeldinger fra ped. Ledere er at bemanningsnormen må gjelde hele dagen	B+	
260	Møre og Romsdal KrF	20	633	5. En god start på livet.	T	Nytt kulepunkt: "Innføre nasjonale tilskuddsordninger som sikrer like vilkår i alle landets kommuner både for private og offentlige barnehager".	For KrF er det viktig å sikre gode rammevilkår for alle frivillige og ideelle organisasjoner som er med i samfunnsbyggingen. Også barnehager.	B-	
261	Troms og Finnmark KrF	20	636	Barnehager som lar barn være barn	T	"Barn skal anerkjennes for og trygges i de biologiske kjønnene de er født som. Barn har ulike maskuline og feminine uttrykk, og de går gjennom individuelle faser i utviklingen sin. KrF vil jobbe for at skolen ikke blir en kamparena for endret kjønns- og seksualforståelse"	Trykket mot barn fra aktører innen relativistisk kjønnsforståelse er nå så stort at selv det selvfølgelig må uttrykkes tydelig som en motvekt. Det må fortsatt være lov å fortelle/undervise at vi er skapt eller født som gutter og jenter, og at kjønn ikke noe som er "tildelt" ved fødselen. Dette bør egentlig være normen, og i alle tilfelle uten at det er et lovbrudd, eller noe man skal hetses for, hverken privat eller på jobb. Det er videre en selvfølge at man skal respektere og behandle personer som er annerledes enn det heteronormative på en god måte.	B-	
267	Trøndelag KrF	21	672		S	Etablere en strategi for å begrense barn og unges skjermtid, blant annet ved å redusere skjermbruken i skole og barnehage, gi helsestasjon- og skolehelsetjenesten et ansvar for å informere foreldre om nødvendigheten av å begrense skjermtid, og stimulere til «foreldreavtaler» i barnehager og skole, der foreldrene blir kollektivt enige om å sette en grense for maks skjermtid per dag.	Urealistisk og gjøre noe med og ikke viktig når man ser på andre ting barn og unge sliter med.	B-	
268	Rogaland KrF / KrFs stortingsgruppe	21	672	En bedre barne- og ungdomstid	S	Ta bort: «ved å redusere skjermbruken i skole og barnehage»	Vi har tillit til skolens pedagogiske avgjørelser. Dette må skolene selv vurdere. // Skolen er i dag i en overgnagsordning der alle gamle bøker byttes ut med digitale bøker/lærebøker og læringsressurser, så dette vil være å gå imot en av de største endringene i norske skoleverk. Når det gjelder mobilen som en del av en mobbeproblematikk, så er det kunnskap som er løsningen.	B+	
270	Rogaland KrF	21	675		S	Stryk "der foreldrene blir kollektivt enige om å sette en grense for maks skjermtid per dag"	Dette bør vera opp til foreldra på kvar skule, ikkje eit statleg pålegg.	B-	
292	Troms og Finnmark KrF	23	736	Kristelig folkeparti vil:	S	Stryk: "Gi skolehelsetjenesten mulighet til å henvise til BUP."	I utgangspunktet er det fastleger som kan henvise til BUP. Fremfor å åpne opp for en ny praksis bør en heller styrke dagens samarbeid. Erstatte med nytt punkt.	B-	
293	Troms og Finnmark KrF	23	736	Kristelig folkeparti vil:	E	Endres til: "Ved spørsmål om henvisning til BUP forventes det at skolehelsetjenesten og elevens fastlege har et tett samarbeid.	I utgangspunktet er det fastleger som kan henvise til BUP. Fremfor å åpne opp for en ny praksis bør en heller styrke dagens samarbeid.	B-	
294	Nordland KrF	23	736		T	Nytt punkt: Utvide retten til omsorgsdager for syke barn slik at de gjelder frem til barnet er ferdig med ungdomsskolen. (Retten til inntil 10 omsorgsdager årlig for sykt barn utvides fra 12 til 16 år, evt 18 år)	Anerkjenn at mange barn/familier har det psykisk tøft, og at det på tross av gode tiltak fra skole og helsetjeneste ikke alltid er greit å være på skolen. Foreldre må kunne kjenne på muligheten til å være hjemme med slitent barn (og voksen) enkelte dager når ting har blitt vanskelig. Omsorgsdager bør kunne utvides fra 12 til 16 år, uten at man skal måtte søke ekstra om det og begrunne med diagnose eller legeerklæring. Vi stoler på foreldrenes kjennskap til egne barn.	B-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
295	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	23	737	En skole for hele msk	T	(...) styrkes og utvides, slik at de største kommunene får et eget mobbeombud.		B-	
297	Vestland KrF / Troms og Finnmark	23	742		S	Stryk kulepunktet som starter med "At grunnskolen skal være mobilfri og at opplæringstiden i videregående"	For å få gode rutiner på dette er det viktig med elevmedverknad, involverve FAU og andre organ og generelt ha gode prosesser på kvar skule for å finne eit reglement som vert etterfulgt. Eit nasjonalit initiert forbod vil vera vanskeleg å etterfølgje. Det er også ein del støttefunksjoner til sårbare born på apper. Ingen born er like, ingen skular er like, og her treng heller ikkje reglementene vera like. // Fordi det bør være opp til den enkelte skole å handheve det (Bør overhode ikke stå i et stortingsprogram!)	B+	
298	Rogaland KrF	23	742		E	I den grad mobiltelefoner brukes i skolen, skal det være som en læringsressurs i undervisningen eller på andre måter lærerne finner det hensiktsmessig.	Vi trolig enig i intensjonen i dette punktet, dersom det handler om at elevene skal bruke mindre "egentid" på mobiltelefonen. Men det blir helt feil å snakke om mobilfri skole, og deretter si at lærer kan gjøre unntak når det brukes i undervisning.	B+	
300	Troms og Finnmark KrF	23	746	Kristelig folkeparti vil:	S	Stryk: «Styrke samarbeidet mellom hjem og skole, blant annet gjennom å ansette hjem/ skole-koordinatorer.»	Det er allerede utviklet mange gode, også digitale, hjelpemidler og foreldre etterspør kontakt med sine barns lærer.	B+	
304	Rogaland KrF	23	750	En skole for hele mennesket	T	Legge til punkt: Gi alle elever tilbud om en fast årlig samtale med helsesykepleier		B-	
305	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	23	750	En skole for hele m	T	at helsesykepleier og rådiver skal tilby minst én samtale med hver elev per år.		B-	
306	Vestland KrF	23	750		T	Erstatte karakterer i orden og adferd med ordninger som kan gi referanser til elever som har behov for det, enten til læreplass eller senere arbeids- eller skoleplass.	Norge er saman med Russland dei einaste landa i Europa som har fortsatt har karakterer i orden og adferd. Det har vært forsøk med å ikke ha det, med gode resultater. Et system bygget på å skape tillit mellom elever og lærere, og elever imellom, er bedre egnet til å forberede elevene på både arbeidslivet og livet generelt.	B+	
307	Redaksjonskomiteen	23	750		T	Styrke lærernes kunnskap om kjønn, kjønnsidentitet og seksuell orientering, slik at skolen ikke er avhengig av å benytte eksterne miljøer og interesseorganisasjoner i opplæringen. Skolen skal ikke være en arena for ideologisk kamp der den biologiske kjønnsforståelsen tilsettes, men sikre oppdatert og forskningsbasert kunnskapsformidling og bidra til at alle elever blir møtt med respekt for sin identitet og sine grenser.		B+	
312	Troms og Finnmark KrF	23	765		S	Stryk	Dette er ikke gjennomførbart i praksis, fordi om intensjonen er god.	B-	
316	Nordland KrF	23	770	En skole som ser den enkelte elev	E	Endre til "Erstatte kravet om karakteren 4 i matematikk med et krav om 3 i matematikk for å bli tatt opp til en lærerutdanning."	Ja, det er viktig med denne typen kompetanse, men det er viktigere at norsklæreren kan norskfaget enn at norsklæreren er god i matte.	B-	
317	Troms og Finnmark KrF	23	770		E	Endres til: Stryk 4 kravet til mattematikk i lærerutdanning	Det er etterlyst strykning av 4er kravet, og ikke flere krav som de 40 studiepoengene kan signalisere.	B-	
319	Rogaland KrF	24	783	Grunnskolen – en god start på utdanningsløpet	E	Følge opp lærernormen, og å innføre tolærersystem som hovedregel fra 1.- 4.- trinn.	Forslag om å droppe det som står om tolærersystem. Med dagens ordning med lærernorm på 15 elever per lærer vil tolærersystem fort føre til at vi får klasser på 30 elever og to lærere. Forskning viser at mindre klasser er viktig for læringsutbyttet. Lite forskning på tolærersystem. Mindre klasser og en lærer og en assistent fungerer ofte godt.	B+	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
320	Vestfold og Telemark KrF	24	784	Grunnskolen -en god start på utdanningsløpet	S	Erstatte dagens 1. trinn med en "førskoleklasse". I førskoleklassen skal.....	Tror ikke det er riktig å innføre en førskoleklasse, bør heller evaluere 6-årsreformen og komme med nødvendige tilpasninger.	B-	
324	KrF Kvinner	24	792	Grunnskolen en god start	E	Utrede leksefri skole med lesing i grunnskolen.	Basert på positive resultater i prøveprosjekter med leksefri skole med lesing så bør KrF jobbe for en utredning av dette. Dette går og på familiers rett til kvalitetstid med barn, som brytes av obligatoriske lekser som ofte er tidskrevende og en kilde til stress for barnefamilier. Lekser er og en grunn til mindre trivsel i skolen for mange barn, og går utover barns rett til fritid og familietid.	B-	
328	Troms og Finnmark KrF / Nordland KrF	24	801	Kristelig folkeparti vil:	S	Strykes: «Innføre språkdelt ungdomsskole».	Dette bryter med nærskoleprinsippet og vil føre til mer administrasjon. / Strykkes - med mindre det kommer en forklaring på hva som menes	B-	
329	Troms og Finnmark KrF	24	801		E	Innføre språkdelt ungdomsskole; Hva er dette?	Her må en si tydeligere hva en vil og mener!	B-	
330	Oslo KrF	24	801	Grunnskolen - En god start på utdanningsløpet	T	Legge til punkt: "At tegnspråk skal bli en del av norsk-faget, på lik linje som samisk, kvensk romani, romanes og nabospråkene våres".	Norsk tegnspråk er et av minoritetsspråkene i Norge. Da samisk og nabospråkene inngår i kompetansepåneten til fagfornyelsenså bør selvfølgelig også norsk tegnspråk stå sammen med disse.	B-	
331	Oslo KrF	24	801	Grunnskolen - en god start på utdanningsløpet	T	Sikre nasjonale retningslinjer for at finansieringen i AKS/SFO skal følge barnet, slik at også ideelle aktører som idrettslag og frivillige organisasjoner kan tilby AKS/SFO og få dekket kostnadene til dette.	Dette sikrer valgfrihet for familien, og gir mulighet for frivillige og ideelle aktører.	B-	
332	Vestfold og Telemark KrF	24	801	"	E	Vurdere språkdelt skole	Ordet innføre byttes ut med vurdere	B+	
334	Troms og Finnmark KrF	24	808	Kristelig folkeparti vil:	S	Stryke: "Innføre et frivillig 11. skoleår mellom ungdomsskolen og den videregående skolen for elever som ønsker å øke kompetanse, motivasjon og lærelyst før oppstart av videregående skole.	Usikker effekt og kostnadsramme. Det er ikke nødvendig å gjøre omfattende endringer når dette kan testes færre steder for å høste erfaring. Erstattes av nytt punkt med ny ordlyd.	A-	
335	Troms og Finnmark KrF	24	808	Kristelig folkeparti vil:	E	Endring til: Innføre et prøveprosjekt i noen fylker med et frivillig 11. skoleår mellom ungdomsskolen og den videregående skolen for elever som ønsker å øke kompetanse, motivasjon og lærelyst før oppstart i videregående skole.»	Usikker effekt og kostnadsramme. Det er ikke nødvendig å gjøre omfattende endringer når dette kan testes færre steder for å høste erfaring.	A-	
336	Vestland KrF	24	808	En skole som ser den enkelte elev	S		Pkt 810 og 812 vil ivareta disse elevane betre. Eit ekstra skuleår for skuletrøtte elevar er ikkje rett medisin, og dei kjem skeivt ut i fnt jamnaldringar. Kva med heller å lovfeste rett til produksjonsskular?	A-	
337	Troms og Finnmark KrF	24	808		S	Strykkes	Strykkes fordi vi mener at overgangen mellom ungdomsskole og videregående bør starte tidlig og gjennomtenkt på ungdomsskolen slik at elevene er i stand til å takle denne overgangen. 11 skoleår er ikke en løsning.	A-	
342	Møre og Romsdal KrF	24	813	6. En skole som ser den enkelte elev	E	Endre setningen i kulepunktet til: "Forsterke innsatsen for å skaffe flere lærlingplasser ved å øke lærlingtilskuddet".		B-	
345	Vestland KrF	25	815	En skole som ser den enkelte elev	E	Fylkene skal selv, som eier av videregående skole, kunne bestemme inntaksordning og kunne tilpasse den til regionale og lokale forhold som tar hensyn til en spredt skolestruktur.	Prinsipielt viktig at skuleeigar får ansvare for korleis skulestrukturen skal veret, og at det kjem fram i punktet som grunngeving.	B-	
346	Rogaland KrF	25	817	En skole som ser den enkelte	T	Tillegg: "Beholde fråværs grensa, men bytte ut den rigide 10% grensa med 15% i 2 og 3 timers fag."	Sjølv den mest pliktoppfølgande elev på videregående skule i dag kan oppleve å gå over den rigide 10% grensa. Grensa funker dårleg på fag med få timer, ettersom at flaks/ufflaks kan avgjerde om dei får karakter i faget eller ikkje. Ei 15% grense i dei minste faga vil gje elevane nok slingringsrom for at elevane skal klare å stå i faget, uten at det oppfordrer til meir fråvær.	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
347	Rogaland KrF	25	817	En skole som ser den enkelte	E	Endring: "Gi skolehelsetjenesten mulighet til å dokumentere gyldig fravær."	Unødvendig med "behold fraværgrensa" på to punkt.	B-	
348	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	25	817	Videregående opplæring	T	(...) gyldig fravær, myke opp fraværsgrunnlaget og gjøre den til 15%.		B-	
349	Oslo KrF	25	817	Videregående opplæring	E	Endre til: Endre fraværgrensen til 15% og gi skolehelsetjenesten mulighet til å dokumentere gyldig fravær.	Fraværgrensen er alt for rigid og i små fag som kroppsøving innebærer 10% få timer.	B-	
351	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	25	825	vg opplær. ...	T	Ha lærlingråd i alle fylker.	Lærlingrådene er et talerør for lærlinger, og styrker fylkeskommunens og andre aktørers bevissthet om lærlingers rett til medvirkning. Det skal også stimulere til økt samfunnsengasjement blant lærlinger, og bidra til å sikre lærlinger god opplæring og et godt læringsmiljø.	B-	
364	Rogaland KrF	25	837	En god start på livet	T	Endre trekk modellen til kommunene som avgir elever til friskoler, slik at trekket ikke blir større enn faktiske elevkostnader i kommunen.	Noen kommuner får betydelig større trekk i rammeoverføringene for elever som søker seg over til friskolene, enn snitt kostnad pr. elev i kommunen.	B-	
376	Rogaland KrF	27	882	Høyere utdanning	T	Institusjonene innenfor høyere utdanning bestemmer selv hvilke studier de skal tilby. Særrettigheter for navngitte institusjoner til enkelte studier, som i gradsforskriften, fjernes.	Gradsforskriften (Forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler) inneholder bestemmelser om at det kun er enkelte institusjoner som kan tilby fullverdige utdanninger innenfor medisin, psykologi, rettsvitenskap m.fl. F.eks. er det kun UiO, UiB, NTNU og UiT som har lov til å tilby profesjonsstudier i medisin og tildele graden cand.med., og kun UiO, UiB og UiT som har lov til å tilby masterstudier i rettsvitenskap.	B+	
379	Trøndelag KrF	27	888		S	Intensivere internasjonaliseringen av studiene.	For mye fokus på internasjonaliseringen av studier med tvilsom effekt og høye kostnader	B-	
384	Rogaland KrF	27	898	Høyere utdanning	T	Legge til punkt: Legge til rette for etablering av medisinstudier ved universitetet i Stavanger	Leger vil sløppe å reise til utlandet for denne utdanninga.	B-	
385	Rogaland KrF	27	898	Høyere utdanning	T	legge til punkt: "Fjerne alle kjønnspoeng ved universitet og høyskole"	For ujamt fordelt og fremmer ikke likestilling slik intensjonen. Er i tråd med Universitet og høyskole-utvalget.	B-	
391	Trøndelag KrF	28	926		S	Stryk punktet: Motvirke uheldige bindinger mellom partiene og privatpersoner, bedrifter og organisasjoner med 926 sterke interesser, ved å gjøre det ulovlig for partier som er representert på Stortinget å motta donasjoner eller ytelser av en verdi på over 500 000 kroner fra en enkelt aktør. Som følge av dette må den offentlige finanseringen av partiene styrkes.	Dette kan være prinsipielt problematisk for et demokrati. Det er en misforståelse at statlig finansiering er uproblematisk og at private midler er suspekt. Alle økonomiske bindinger kan være problematiske, også statlige, og derfor skal man være forsiktig med å forby private gaver.	B+	
392	Trøndelag KrF	28	931	Et levende folkestyre	S	Stryk"... , og som en del av en slik reform gi stemmerett til 16-åringer ved lokalvalg.	Stemmerettsalder bør følge myndighetsalder.	A-	
393	KrFs stortingsg ruppe / Trøndelag KrF / KrFK / Agder KrF	28	931	Et levende folkestyre	S	...og som en del av en slik reform, gi stemmerett til 16-åringer ved lokalvalg.	Stemmerettsalder bør følge myndighetsalder	A-	
394	KrFs stortingsg ruppe	28	931	Et levende folkestyre	S	samle valgene	Lokalvalgene vil med en samling drukne i Stortingsvalget	A-	
395	Møre og Romsdal KrF / Oslo KrF	28	931	8. Et liberalt demokrati	S	Stryk hele kulepunktet.	Sammenslåing av valgene bør grundig drøftes før en slik prosess blir satt i gang. / Vi bør tenke prinsipielt om stemmeretten. Stemmeretten bør være knyttet til myndighetsalderen.	A-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
396	Trøndelag KrF	28	931	Et levende folkestyre	E	Beholde valgene alternerende annethvert år slik som valgordningen er i dag. Stemmerettsalder følger myndighetsalder på 18 år.	Dersom alle valg gjøres samtidig hvert fjerde år, vil et parti som vinner et valg, ha kontroll over både lokal og nasjonal politikk, hvilket ikke er et godt demokratisk grep. Stemmeretten bør følge myndighetsalder. Det er en dokumentert medisinsk grunn for at den er satt til 18 år.	A+	
397	Rogaland KrF / Troms og Finnmark KrF / Vestland KrF / Nordland KrF / Viken KrF	28	931	Et levende folkestyre	S	"Samle valgene til Storting, Sameting, fylkesting og kommunestyre hvert 4. år, og som en del av en 931 slik reform gi stemmerett til 16-åring ved lokalvalg."	Beholde valgordningen nogenlunde som nå, dvs hvert 2. år og 18 årsgrense. Ved å opprettholde valg 2. hvert år så ivaretar man på mer kontinuerlig basis den demokratiske kulturen. For det andre så vil det være vanskeligere å skille mellom lokal og nasjonal politikk når alt skal skje samtidig. Det lokale fokuset vil lide, og det er ikke bra. Stemmerett for 16-åring virker til å ha et noe håpefullt formål. Alt blir ikke bedre fordi om man er yngre når man blir involvert, eller skal introduseres for noe. Bedre tiltak for å faktisk få de som er 18+ til å stemme bør prioriteres.	A+	
403	KrFs stortingsg ruppe	28	946	Et liberalt demokrati	E	Sikre arbeidstakere samvittighetsfrihet til å reservere seg mot arbeidsoppgaver som etter deres samvittighet setter dem i en situasjon der liv settes i fare.	Vi bør ikke utvide reservasjonsretten slik at man utvanner prinsippet for der det virkelig er nødvendig for å unngå yrkesforbud. Reservasjon bør bare brukes ved spørsmål som svangerskapsavbrudd eller i en fremtidig scenario om eutanasi. Slik formuleringen står er den både så vid at den truer prinsippet og så avgrenset at den også truer prinsippet.	B-	
405	Nordland KrF	28	947	Et liberalt demokrati	T	Nytt kulepunkt: Styrke gjennomføring av arbeidstakeres mulighet til å melde fra om kritikkverdige forhold og motvirke arbeidsgivers mulighet for represalier. Maktmisbruk fra arbeidsgivers side må få konsekvenser for arbeidsgiver.	Arbeidstaker som melder fra om/varsler om kritikkverdige forhold opplever å bli omplassert/fratatt arbeidsoppgaver. Selv om man ev. vinner frem i en en arbeidsrettssak, opplever mange stigmatisering og vanskeligheter med å få relevant arbeid i ettertid. Mange advarer mot å ta tak i uhoridbare situasjoner på grunn av dette. Man opplever da å stå i konflikt mellom arbeidsgiver og samvittighet/faglig integritet som for noen også kan være et lovkrav i forhold til autorisasjon som f. eks. Helsepersonell.	B-	
408	KrFU	29	957	Et liberalt demokrati	T	vurderinger av nye overvåkningsmetoder må tas av domstolene slik at man overholder lovens krav om personvern. Så langt det er mulig, skal tredjepart skjermes fra overvåking.		B+	
415	KrFs stortingsg ruppe	31	1019	Teknologi som fremmer menneskeverd	T	Nytt punkt: Sikre at kontanter fortsatt skal være gyldig betalingsmiddel i Norge.	Viktig prinsipp både for personvernet og for mennesker som foretrekker å betale kontant	B+	
422	Trøndelag KrF	31	1031		E	At assistert befruktning skal gis som et tilbud til par som av medisinske årsaker ikke kan få barn og der man benytter parets egne kjønnseller for å sikre barnets rett til å kjenne sine foreldre i tråd med barnekonvensjonen artikkel 7.	Presisering for å tydeliggjøre barneperspektivet og barnets rettigheter.	B+	
432	Troms og Finnmark KrF	32	1057		S	Stryktes		B-	
434	KrFU	32	1059	Et samfunn med plass til alle	E	Endre til: "ikke bruke kjønnskotering, fordi at alle mennesker skal bli vurdert ut ifra hva de kan og vil. "		B-	
454	Troms og Finnmark KrF	33	1105	Kristelig folkeparti vil:	E	Endres til: «Ungdom mellom 16 og 26 år skal sikre gratis prevensjon.	Det er mange som studerer frem til de er 26 år og det vil kunne redusere antall aborter i Norge.	B+	
477	Vestland KrF	35	1162		E	Erstatte setningen med nytt kulepunkt: Lovfeste at barnetrygd og kontantstøtte skal holdes utenfor ved beregning av sosialhjelp.		B-	
483	Oslo KrF	36	1190	Et inkluderende arbeidsliv	S	Stryke kulepunktet	Det er helt urealistisk forslag og viser manglende innsikt i hvordan rekrutteringen skjer i det offentlige	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjennr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
492	Viken KrF	37	1223	Personer med nedsatt funksjonsevne	T særlig ressurskrevende tjenester, inkludert for personer over 67 år.	Finansiering av ressurskrevende tjenester er et nasjonalt anliggende i hele livsløpet, og må ikke belastes den enkelte kommune ytterligere etter fylte 67 år (Har vært KrF-kampsak i flere perioder og bør fortsatt være det. KS har støtte kampen).	B+	
494	Viken KrF	37	1230	Personer med nedsatt funksjonsevne	T	Nytt forslag/punt: Retten til omsorgspenger knyttes til omsorgsoppgavene, og ikke til barnets alder, slik at ordningen kan fortsette etter at barnet fyller 18 år.	Pårørende med hjemmeboende barn med utviklingshemning over 18 år har de samme tilsyns- og omsorgsoppgavene som pårørende til hjemmeboende barn med utviklingshemning under 18 år. Det bør være god KrF politikk og støtte og gi mulighet for dette	B-	
507	Vestland KrF	37	1249	Integrering og inkludering av innvandrere	T	At kravet til kunnskaper i norsk muntlig endres til nivå A2 for rett til statsborgerskap etter søknad	Stortinget bestemte i 2020 en skjerping av språkravene til norsk statsborgerskap. Dette vil vi reversere til tidligere nivå. For det første er det etisk problematisk å basere retten til statsborgerskap på ferdighetsprøver. Hva sier dette om grunnlaget for et menneskes rett til beskyttelse og tilhørighet? For det andre er dette et språklig nivå som de mest sårbare gruppene vil ha store utfordringer med å nå. Det gjelder særlig kvinner som har lite eller ingen skolegang og som er på flukt, grupper som i særlig grad kan ha behov for et norsk statsborgerskap. Forskning viser heller ikke at økte språkkrav fører til økt integrering.	B-	
508	Vestland KrF	37	1251		T	Legge til etter blant annet ved å: "styrke støtten til åpne barnehager",	Åpne barnehager er viktig for integreringen.	B+	
511	Vestland KrF	37	1263	Integrering og inkludering av innvandrere	T	At kravet om tre års oppholdstid før permanent oppholdstillatelse endres til tre år også for overføringsflyktninger, personer som har opphold på grunn av sterke menneskelige hensyn eller søknad om beskyttelse og familieinnvandring		B-	
512	Viken KrF	38	1266	Nytt underavsnitt	T	Arenaer for inkludering og integrering	Vi ønsker å fremme muligheter for å styrke gode arenaer for inkludering og integrering i et eget avsnitt.	B-	
522	Vestland KrF	38	1267	Integrering	T	Anledning til lønnet arbeid for de som venter på effektivisering av utvisningsvedtak	Skjønner ikke hvilken nytte det har at mennesker i fast arbeid skal slutte i jobb i ventefasten.	B+	
536	Rogaland KrF	40	1320	Primærhelsetjenesten	T	KrF sin tannhelsepolitikk skal bygge tiltak som er tannhelsefremmende, og som reduserer økonomiske og sosiale forskjeller. KrF vil målrette utvidet trygdefinansiering til sykdom og skader som medfører uforutsett høye behandlingstkostnader. KrF vil : Arbeide for at tannregulering blir gratis for personer under 18 år. Arbeide for moderasjonsordning for 19- og 20-åringene utvides til 24 år. Styrke tilbudet til personer med sterk angst for tannbehandling. Videreutvikle de regionale odontologiske kompetansesentre. At den offentlige tannhelsetjenesten forankres samles i fylkeskommune/region	Tannregulering (kjeveortopedi) er i dag den eneste spesialistbehandlingen der det kreves egenbetaling for de som er under 18 år. Tannregulering er veldig dyrt, og gratis behandling er et viktig ledd i bekjempelse av barnefattigdom. Det ligger et par utredninger i Helsedirektoratet som anbefaler at dette blir et fylkeskommunalt ansvar. Dette vil i sum ikke koste særlig mer enn i dag, men det krever en omfordeling der søkkrike kjeveortopedier vil tjene mindre. Økning av alderen for tannbehandlingsmoderasjon er et tannhelsefremmende tiltak da unge over 20 år er en sårbar gruppe som lett faller ut av gode vaner med tannlegebesøk. Det gis i dag et utrolig godt tilbud til personer med sterk angst for tannbehandling gjennom prosjektet «Behandling av torturofre, overgrepsofre og personer med odontofobi». Problemet er at det er enormt lange ventelister. Det er skremmende hvor stort omfanget er av overgrepssituasjon. Det er oppsiktsvekkende høy hvor stort omfanget er av overgrepssituasjon. Det er oppsiktsvekkende høy vellykkethetsprosent (80-90). De personlige og samfunnsmessige resultatene går langt utover det rent tannhelsemessige. Her trengs det økte bevilgninger til et prosjekt med god KrF-profil. Kompetansesentrene trenger et løft spesielt på forskningssiden. Det har vært lite praksisrelatert forskning i tannhelsetjenesten, men potensialet er stort ved kompetansesentrene. KrF må demme opp mot de kreftene som vil splitte den offentlige tannhelsetjenesten og overføre til kommunene. Fagmiljøet må ikke svekkes.	A-	
537	Viken KrF	40	1320	Folkehelse	E	Innlemme tannhelsetjenester i det offentlig finansierte helsetilbudet med en egenandel tilsvarende for det ordinære helsetilbudet.	Tenner er en del av menneskets helse og tannlegeutgifter kan bli svært høye for mange med svak økonomi, eller for dem som av ulike grunner har utsatt og svak tannhelse.	A-	
538	Oslo KrF	40	1324	Primærhelsetjenesten	T	Utrede muligheten for å innføre egenandel hos tannlegen på samme måte som ved legebesøk		A-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
539	Vestland KrF	40	1324		T	Tannhelse må være en del av helsetjenesten for alle.		A+	
541	Trøndelag KrF	40	1325	Primærhelsetjenesten	T	Nytt punkt: Innføre egen frikortsordning for nødvendige tannhelsetjenester, med samme prinsipp som fysioterapi osv.	Tennene er en del av helse/kroppen, og vi må unngå at de som har dårlig økonomi må velge bort dette.	A-	
550	Innlandet KrF	40	1337		S	Stryk setningen: Sykehus som i dag har akuttberedskap og fødetilbud skal fortsatt ha det"	Dette gjøre det umulig å gjøre noen endringer i sykehusstrukturen.	B-	
551	Rogaland KrF	40	1337	Primærhelsetjenesten	T	Forskriftsfeste tilbud om lavterskel psykisk helsehjelp til barn og unge i kommunen - ut over det som tilbys i helsestasjon og skolehelsetjeneste og hos fastlegen. Slik kan barn og unge uten henvisning få rask og tverrfaglig behandling for psykiske vansker i kommunen	Mange barn må vente til de blir syke nok til spesialhelsetjenesten før de får behandling for vansker knyttet til traumer, angst eller depresjon. Flere kommuner, men langt fra alle, har opprettet Familiesenter eller andre tverrfaglige tilbud om psykisk helsehjelp. Disse gir tilbud nå helsestasjon/skolehelsetjenesten og fastlege ikke er tilstrekkelig. Ved å tilby behandling tidlig i forløpet, vil en kunne forebygging av psykisk sykdom og tiltak fra spesialhelsetjenesten.	B-	
552	KrFs stortingsg ruppe	40	1337	Sykehus og spesialisthelsetjeneste	T	Legge til på slutten av setningen: innenfor trygge og forsvarlige rammer.	Dersom det ikke finnes nok helsepersonell til at det er trygt å ha tilbudet bør det ikke være et tilbud.	B+	
553	KrFs stortingsg ruppe	40	1339	Sykehus og spesialisthelsetjeneste	E	"Beholde andelen innstasstyrt finansiering i spesialisthelsetjenesten på 50 %, men rammefinansiere fødetilbudet"		B+	
554	Troms og Finnmark KrF	40	1341	Kristelig folkeparti vil:	S	Stryk: "Sikre et styrket samarbeid mellom små og store sykehus. Lokalsykehusene må tildeles oppgaver fra de større sykehusene, og det må legges til rette for hospiterings- og rotasjonsordninger."	Det er flere eksempler på at små lokalsykehus gjør feilvurderinger på eks. operasjoner de har få av i året og derfor mangler nødvendig erfaring. Det er et faglig vurdering at man heller ønsker å samle sterke fagmiljøer med nødvendig mengdetrening i ulike typer kirurgi og medisinsk behandling. Erstattes derfor med nytt punkt med ny ordlyd.	B-	
555	Innlandet KrF	40	1343		T	Evaluere dagens styringsmodell for sykehussektoren og styrke den demokratiske styringen.		B-	
561	Trøndelag KrF	41	1357	Sykehus og spesialisthelsetjeneste	T	...og sikre at behandlingen er evidensbasert og forsvarlig.	Viktig å sikre et grundig faglig fundament som gir denne sårbare gruppen et godt tilbud.	B-	
562	Troms og Finnmark KrF	41	1357	Sykehus og spesialisthelsetjeneste	E	Erstatt hele setningen med: "Arbeide for at barn og unge med kjønnsdysfori blir sikret forsvarlig og evidensbasert behandling. KrF vil bevare og styrke den sentrale enhet for vurdering og oppfølging av kjønnsinkongruens."	"Barnets beste" og "føre var-prinsippet" er to svært uklare konsept som kan tolkes ulikt av helsepersonell. Vi anbefaler derfor at disse konseptene ikke brukes som førende premiss for KrF sin politikk. For eksempel finnes det helsepersonell som baserer sin behandling på subjektiv overbevisning fremfor evidensbasert kunnskap, men hvor de likevel hevder at de tar hensyn til "barnets beste" og "føre var-prinsippet". De hevder eksempelvis at kjønnsbekreftende behandling er reversibel og har en positiv helseeffekt for barnet. Forskning viser derimot at pubertetsblokkere ikke er helt reversible. Det er heller ingen bevis for at pubertetsblokkere lindrer eller har positiv helseeffekt. Snarere viser forskning at disse medikamentene fører barna på en medisinsk vei som er vanskelig å komme ut av (fastlåser barna i sin kjønnsdysfori), samt at behandlingen også har svært alvorlige bivirkninger. En dom i Storbritannia konkluderte i desember med at kjønnsbekreftende behandling til barn og unge er eksperimentell behandling, og må forbyes til barn under 16 år (barn er ikke i stand til å forstå konsekvensene av behandlingen).	B-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
563	Troms og Finnmark KrF	41	1357	Sykehus og spesialisthelsetjeneste	T	nytt punkt legges til etter tekst fra linje 1357: "KrF vil jobbe for å redusere risikoen for anger på irreversible inngrep knyttet til kjønnsinkongruens ved å utrede en forsvarlig nedre aldersgrense på kjønnskorrigerende medisinsk behandling. En høy nok aldersgrense vil redusere muligheten til at barn og ungdom kan samtykke til irreversible valg i en sårbar tid som kan lede til anger når puberteten er over. "	Barn opp til 16 år har ikke samtykkekompetanse til irreversible medisinske inngrep har høyesterett i Storbritania slått fast i dom i en sak der en ung kvinne har gått til sak fordi hun angret på kjønnskorrigerende behandling. Retten mente også det var tvilsomt at ungdom mellom 16-18 hadde samtykkekompetanse til irreversible inngrep knyttet til kjønnsinkongruens. Hjernen er ikke utviklet før man er 25 år, noe som er årsaken til at loven om sterilisering har 25 års grense. Man vet for lite om kjønnskorrigerende behandling, men vi vet at alle de tunge faginstansene (FHI, UiO, Legeforeningen m.fl) mener at nåværende retningslinjer for behandling av kjønnsinkongruens mangler evidensgrunnlag. Universitetssykehuset i Oslo påpeker at det er et etisk stress for de ansatte som opplever at de gir eksperimentell behandling til barn uten samtykkekompetanse der det forekommer at ungdom angret inngrep senere i livet med forhøyet suicidal adferd. I tillegg ser vi at Sverige har stoppet sitt forslag i 2019 på at barn ned til 15 år kunne få underlivskirurgi, til nå å foreslå 25års nedre aldersgrense etter nye oppdagelser - se tekst fra riksdagen nedenfor. Forslag til behandling i Riksdagen besluttet 9.juli 2021: https://bit.ly/2NXAcXO "Då det saknas säker evidens för att behandla barn och unga vuxna med könsdysfori bör ingen vård som utförs på personer under 25 år tillåtas. De biverkningar som vi känner till i dagsläget kan bli mycket svåra och framtiden för barn och unga som genomgår könskorrigering är således väldigt oviss." "Vi menar bestämt att det måste finnas ett tydligt vetenskapligt stöd för att behandla barn och unga med könsdysfori. "Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kirurgiska ingrepp och hormonbehandling vid behandling av könsdysfori inte ska genomföras på personer under 25 års ålder och tillkännager detta för regeringen.	B-	
564	KrF Kvinner	41	1357	Sykehus og spesialisth	E	Arbeide for at barn og unge med kjønnsdysfori blir sikret forsvarlig og evidensbasert behandling	"Barnets beste" og "føre var-prinsippet" er to svært uklare konsept som kan tolkes ulikt av helsepersonell. Vi anbefaler derfor at disse konseptene ikke brukes som førende premisser for KrF sin politikk. For eksempel finnes det helsepersonell som baserer sin behandling på ideologi fremfor evidensbasert kunnskap, men hvor de likevel hevder at de tar hensyn til "barnets beste" og "føre var-prinsippet". De hevder eksempelvis at kjønnsbekreftende behandling er reversibel og har en positiv helseeffekt for barnet. Forskning viser derimot at pubertetsblokkere ikke er helt reversible. Det er heller ingen bevis for at pubertetsblokkere lindrer eller har positiv helseeffekt. Snarere viser forskning at disse medikamentene fører barna på en medisinsk vei som er vanskelig å komme ut av (fastlåser barna i sin kjønnsdysfori), samt at behandlingen også har svært alvorlige bivirkninger. En dom i Storbritania konkluderte nylig med at kjønnsbekreftende behandling til barn og unge er eksperimentell behandling, og må forbyes til barn under 16 år (barn er ikke i stand til å forstå konsekvensene av behandlingen).	B-	
565	Redaksjo nskomitee n	41	1357		T	Legge barnets beste og føre var-prinsippet til grunn for barn og unge som ønsker kjønnskorrigerende behandling – med 18-år aldersgrense for irreversible inngrep. Behandlingstilbudet til personer med kjønnsinkongruens skal i størst mulig grad skal være nasjonalt.		B+	
566	Redaksjo nskomitee n	41	1357		T	Barnehager, skoler og institusjoner som møter barn og unge skal ikke være arenaer for ideologisk kamp der den biologiske kjønnsforståelsen tilsettes, men sikre at alle barn og unge blir møtt med evidensbasert faglighet, omsorg og respekt for sin identitet og sine grenser.		B+	
567	Redaksjo nskomitee n	41	1357		T	Styrke forskningen på kjønnskorrigerende behandling, slik at retningslinjer og praksis bygger på god evidensbasert kunnskap.		B+	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
568	Møre og Romsdal KrF	41	1358	12. Et samfunn som fremmer god helse	E	Legge barnets beste og føre var-prinsippet til grunn for barn og unge som ønsker kjønnskorrigerende behandling. I saker der barn og ungdom er under 18 år må det stilles krav til tverrfaglig psykiatrisk utredning før oppstart av behandling, og begge foreldre må godkjenne behandlingen.	Begrunnelse; Flere anerkjent barne og ungdomspsykiatere tilrår 25 års aldersgrense for kjønnskorrigerende behandling. Jamfør Sven Roman og Christoffer Gilberg Begrunnelse ideologi; Det er avgjørende med vitenskapsbasert og balansert informasjon om kjønnsuttrykk og kjønnsidentitet for å beskytte sårbare barn og unge mot forvirring og utrygghet om eget kjønn og kjønnsidentitet.	B-	
575	Vestfold og Telemark KrF	41	1379	Psykisk helse	E	Arbeide for at det ikke skal være mer enn 3 ukers ventetid for personer under 23 år.	1 måneders ventetid er for lenge. 3 ukers ventetid bør være en realistisk målsetning.	B-	
582	Nordland KrF	42	1397		E	Bruk: "ikke avkriminaliseres" - i stedet for "ikke legaliseres". Tillegg; Det skal settes av midler til å prioritere bekjempelse av bakmenn for narkotikahandel.	Folk misforstår ordbruket og tenker at det er mer lovlig når man snakker om ikke legalisering enn kriminalisering.	B+	
584	KrFU	42	1400	Rusomsorg	E	øke kriteriene til å kvalifisere for bruk av LAR og at målet ved bruk av LAR alltid skal være å hjelpe pasienten ut i et liv uten rus.		B+	
587	Rogaland KrF	42	1408	Rusomsorg	T	Rusmiddelavhengige kan slippe meldekort til NAV, bør få hjelp til fast økonomisk støtteordning.	Rusmiddelavhengige trenger hjelp for noe stabilitet. Nytt kulepunkt etter linje 1407.	B-	
588	KrFU	42	1409	Rusomsorg	T	at rusmiddelavhengige skal sikres gratis tilgang til oppfølging av lege, tannlege, psykolog, fysioterapeut og annet helsepersonell.		B-	
589	KrFU	42	1409	rusomsorg	T	at alle kommuner skal dele ut nesepøylen naloxon (motgift) gratis til rusmiddelavhengige og pårørende.	For å forhindre overdosedødsfall	B+	
590	KrFU	42	1409	Rusomsorg	T	merke alkohol med skadevirkninger på lik linje med tobakk.	Alkohol har enormt stor skadevirkninger som koster enkeltmennesker og sivilsamfunn dyrt	B+	
607	Sentralstyret	44	1475	Gode og tilpassede tilbud utenfor institusjon	T	Nytt kulepunkt: styrke og verdsette pårørendesorgen i større grad enn i dag, blant annet ved en kontantstøtte til pårørende til eldre.	Mange pårørende gjør en viktig innsats og er en stor støtte for familiens eldre. Dette kan ikke erstatte helsefaglig hjelp, men det er en uvurderlig omsorg som er verdifull i seg selv og som også kan gjøre at behovet for andre tjenester kan komme noe senere.	A+	
610	Oslo KrF	44	1485	Gode og tilpassede tilbud utenfor institusjon	T	Sikre fri etableringsrett for hjemmetjenester over hele landet. Gi lov hjemmel for at kommuner kan ha private og ideelle aktører som primæralternativ.	I Oslo er erfaringen at privat tilbydere av hjemmehjelp har mer fornøyde brukere og er billigere enn kommunale alternativer. Likevel kan ikke en bydel velge det som "default".	B-	
611	Sentralstyret	44	1485		T	Nasjonal strategi for gode planlagte ferieavlastningsordninger for pårørende som har sine eldre boene hjemme, på steder som også kan fungere som trygghet og /eller feriested for eldre	Økt avlastningsboliger/feriekoloni for eldre hjemmeboende, for de som trenger å bo litt hjemme og litt ute. Tilvarende Solgården i Spania. Et slags feriested for eldre med hyggelige aktiviteter som også er planlagte avlastningsordninger for pårørende som da kan planlegge ferier.	B+	
627	Vestland KrF	45	1508	Eldreomsorg	T	gjennomføre en avlastnings-reform, der fastlegen kan pålegge kommunen å gi avlastning til pårørende, og pålegget følges av midler fra folketrygden.	Vi kjenner ressursproblema i eldreomsorga. Det arbeidet pårørende står i vil bli enda viktigere. For at dei skal klare arbeidet lengre, MÅ dei ha tryggleik for avlastning. Ved å gjere dette til ein rett, og at kommunen får tilført ressursar, så kan det kanskje bli enklare å få dette til i praksis. Det vil fungere på samme måte som det gjer med sjukmelding elles i samfunnet. Fastlegen kan også der "pålegge" store utgifter til fellesskapet, for å ivareta helsen til den det gjeld.	B+	
628	Oslo KrF	45	1511	Kvalitet i eldreomsorgen	T	Opprette en egen spesialitet i eldremedisin for leger ved alders- og sykehjem. Videreutvikle samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og kommunene slik at helsefagstudenter inkl. leger får obligatorisk, veiledet praksis. Utvikle forskningssamarbeid mellom kommunenes helse- og omsorgstjenester med sikte på PhD-stipendiater i de fleste kommunene.	En formalisert spesialisering vil sikre kompetansen for legearbeidet på sykehjem. Fagfeltet har liten oppmerksomhet i grunnutdannelsen. En egen spesialitet vil bidra til at legearbeidet på sykehjem får høyere status, noe som vil bedre rekrutteringen.	B-	
629	Vestland KrF / Stortingsgruppa	45	1512	Kvalitet i eldre	S	stryke siste leddsetning fra "og utvikle en veiledende..."	Normene som kommer er aldri fullfinansiert og legger et stort press på kommunene. Selv om det står "veiledende" vil det legges til grunn i forhandlinger, tilrådsvalgtes tilnærming etc og kommunens handlingsrom blir mer og mer innskrenket. Alle kommuner er forskjellige, vi må unngå "norm-inflasjon". // Hvis staten utvikler minstenormer på område etter område som er kommunenes ansvar, fratrar man handlingsrommet for lokalpolitisk skjønn, og svekker lokaldemokratiet.	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjnr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
633	KrF Kvinner	45	1519	Kvalitet i eldreomsorg	T	etter institusjon - og <i>hjemmeboende</i>	Underernæring er og et problem hos hjemmeboende	B-	
647	Viken KrF	46	1559		T	Opprette et eldreombud i hver kommune for å påse at de eldre rettigheter og meninger blir tatt på alvor	kan evt stå etter 1568	B-	
648	KrF Kvinner	46	1563	Familie og sosiale nettverk	T	Nytt kulepunkt: Utrede innføring av 10 "pårørendedager" per år etter modell fra "omsorgspenger" for barn under 12 år. Disse skal være betalt for alle og etter hvert bygges ut.	legge til rette for at pårørende lettere skal kunne kombinere omsorgsarbeid med å være i arbeid	A-	
659	Rogaland KrF	48	1608		T	Aktivitetens og nærmiljøanlegg, stimulere den uorganiserte aktiviteten på lik linje som dem organiserte.		B-	
660	KrFU	48	1610	Styrke frivillighet og sivilisert engasjement	T	Tillegg: innføre utstyrssentraler i alle landets kommuner, hvor det er mulig for barn og unge å låne utstyr til ulike aktiviteter og arrangement.		B-	
670	KrFs stortingsg ruppe	49	1664	Levende lokaldemokrati	S	Stryk 1664/1665	Hvis staten utvikler minstenormer på område etter område som er kommunenes ansvar, fratar man handlingsrommet for lokalpolitisk skjønn, og svekker lokaldemokratiet.	B-	
671	KrFs stortingsg ruppe	49	1664	Levende lokaldemokrati	E	Bemanningsnormer benyttes når man ser en gjennomgående problem med for lav bemanning på en sektor som en generell trend.	Hvis staten utvikler minstenormer på område etter område som er kommunenes ansvar, fratar man handlingsrommet for lokalpolitisk skjønn, og svekker lokaldemokratiet.	B+	
672	Viken KrF	49	1666	Levende lokaldemokrati	S	Punktet slettes.	Det er unødvendig å love å ikke innføre nye bemanningsnormer. Det er nevnt et par steder at en må ha nasjonale normer for bemanning. De bemanningsnormene KrF fikk innført om lærere og barnehager, har vært vellykkede og ført til økte bevilgninger.	B-	
674	Agder KrF	49	1676	Levende lokalsamfunn over hele landet	T	Ordningen med trekk i rammetilskuddet for kommuner som frivillig har valgt å ikke slå seg sammen med andre avvikles. Kommuner skal ikke straffes for å ha tro på på egen framtid.		B+	
675	Rogaland KrF	49	1677	Levende lokalsamfunn	T	Gi unaturlige kommunesammenslåinger mulighet til å reversere, samt inngå nye og mer naturlige sammenslåinger.	Hvis kommunesammenslåinger har foregått mot flertallets vilje eller gjennom ulovlige politiske vedtak må slike sammenslåinger kunne reverseres og inngå sammenslåing med kommune(r) det er flertal for	B-	
679	Rogaland KrF	50	1695		T	Legg til: " Det skal også gjennomføres forsøk med flere desentraliserte enheter i statlige virksomheter."	Følge opp forslag i NOU 2020:15	B-	
680	Vestfold og Telemark KrF	50	1695	Livskraftige distrikter og gode bysamfunn	E	Fortsette arbeidet for at flere statlige arbeidsplasser skal flytte ut av Oslo.	Solberg regjeringen har flyttet ut mange arbeidsplasser fra Oslo, det er behov for at dette arbeide fortsetter. Det vil være et steg tilbake hvis dette bare skal gjelde nye statlige arbeidsplasser.	B-	
681	Vestland KrF	50	1696		E	Vurdere utflytting av statlige virksomheter.	Her viser jeg til linje 8. GIEK er naturlig å flytte ut, FRP sitt forslag om Ålesund er meget bra. Den teknologiske utviklingen gjør at mye mer arbeid kan utføres utenfor Oslo-regionen.	B-	
682	Innlandet KrF	50	1696		T	som hovedregel plasseres utenfor Oslo. For statlige arbeidsplasser i distriktet skal det som hovedregler foretas reansettelser når ansatte slutter.		B-	
683	Rogaland KrF	50	1701		T	Nytt kulepunkt: Med utgangspunkt i byvekstavtalene for storbyene se på mulighetene for tilsvarende forpliktende avtaler for småbyregioner.	Det er også behov for bedret infrastruktur i og rundt småbyene våre.	B+	
688	KrFs stortingsg ruppe	51	1724	Et godt sted å bo	E	Bytte ut: "grunnlovsfeste allemannsretten" med "Hegne om allemannsretten"	Allemannsretten står trygt i Norge. Det har blitt en symbolsak for partier og noen organisasjoner å grunnlovsfeste denne. Allemannsretten er i dag forankret og innrammet i lov om friluftsliv, og det bør den fortsatt være. Det er uklart hvilke scenarier med inngrep i eiendomsretten og aktivt skogbruk en grunnlovsfesting på sikt kan føre til.	B-	
690	Viken KrF	51	1734		S	slettes	kan ikke innføres for samtlige utbyggingsprosjekt	B-	
691	Troms og Finnmark KrF	51	1746	Kristelig folkeparti vil:	T	Tillegg: "Gi kommuner mulighet til å fravike krav om livsløpsstandard i nye boliger for inntil 10 % av regulerte nybygg."	For å gjøre boliger rimelige for nye unge førstegangskjøpere som skal inn på boligmarkedet.	B-	
710	Oslo KrF	55	1878	Språk og litteratur	S	Stryke kulepunktet	Dette oppfattes ikke å være i tråd med folks rettsoppfatning	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
711	Viken KrF	55	1878		S	slettes	straff for brudd på feil målform er voldsomt	B-	
719	KrFs stortingsgruppe	56	1931	trygghet i hverdagen	S	Stimulere til frivillige avtaler mellom foreldre på ungdomsskoler og lokalt politi om felles innetider 1931 for barn mellom 13 og 16 år, etter inspirasjon fra den islandske modellen.	felles «innetider» for ungdom – for overstyrende og kollektivistisk.	B-	
721	Nordland KrF	56	1938	Forebygging av kriminalitet	T	... samt fjerne foreldelsesfristen for seksuelle overgrep og krenkelser mot barn og unge under 18 år	Det tar igjennomsnitt 19 år å fortelle om seksuelle overgrep. Mange bruke mange titals år. Barn som utsettes for overgrep utsettes for trusler fra overgriper som hindrer barnet å si fra. Skam er et viktig hinder. I dag henlegges saker der voksne anmelder overgrep som har funnet sted i barndommen. Dette strider mot all rettferdighet da all statistikk og forskning peker på at de fleste utsatte ikke forteller om pågående overgrep før mye senere i livet.	B+	
731	Rogaland KrF	57	1978		T	KrF går inn for utvikling av et Voksenvern tilgjengelig i kommuner/regioner- som skal rådgi personer og familier som står i voldsutsatte situasjoner i nære relasjoner.	Undersøkelser har avdekket at vold og overgrep har et betydelig omfang i den norske befolkningen, og at også vold i nære relasjoner rammer mange. De voldsutsatte var ofte utsatt for flere ulike typer vold og overgrep, og det var en sterk sammenheng mellom å ha vært utsatt i barndommen og å oppleve nye overgrep i voksen alder. Det var klare forskjeller mellom kvinner og menn med hensyn til hva slags hendelser og i hvilke relasjoner de var mest utsatt. Menn hadde størst risiko for å utsettes for fysisk vold, mens voldtekt i hovedsak rammet kvinner. Menn og kvinner var omtrent like utsatt for mindre alvorlig vold fra sin partner, mens det var kvinner som var mest utsatt for den mer alvorlig pysiske partnervolden. Mye av volden og overgrepene forblir skjult for politi og rettsvesen, og bare en mindre andel av de utsatte hadde søkt hjelp og fått medisinsk behandling etter hendelsene. Vold: •Hver fjerde kvinne har vært utsatt for en eller annen form for vold eller trusler om vold i Norge. •Like mange menn som kvinner rapporterer mindre alvorlig partnervold (kløpet, klor, lugget eller slått med flat hånd). •Flere kvinner (8,2 prosent) enn menn (1,9 prosent) har vært utsatt for alvorlig vold fra partner (sparket, tatt kvelertak på, banket opp).	B-	
732	Rogaland KrF	57	1981	Ofre for kriminalitet	T	Oppheve foreldelsesfrist for seksuelle overgrep		B-	
735	Rogaland KrF	58	2006	Rettergang og kriminalomsorg	T	Nytt kulepkt: "Lage en norm på antall fengselsbetjenter for å sikre at tiltak kan gjennomføres."	Tilstreккеleg bemanning avgjerande for å kunna gi eit godt tilbod.	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjennr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
737	Vestland KrF	58	2019	Rettsikkerhet for asylsøkere og innvandrere	S		<p>Punktet er for det første uklart: Hva mener man med internering her? Hvilket avslag er det egentlig man snakker om her? og Eventuelt hvilke straffbare forhold er det som i så fall fortsatt skal kunne danne grunnlag for internering?</p> <p>Punktet er under enhver omstendighet også altfor kategorisk. Det er allerede i dag strenge krav som må være oppfylt for at man skal kunne interneres. Riktig nok er det ikke kun i forbindelse med at det er begått direkte straffbare forhold at man kan interneres, men vi mener det blir feil dersom internering eksempelvis ikke skal kunne benyttes i noen av følgende tilfeller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - En utlending kommer til Norge. Vedkommende nekter å oppgi sin identitet, eller det er gode grunner for å anta at personen er en annen enn vedkommende utgir seg for å være. Skal personen da alltid fritt kunne bevege seg rundt i samfunnet? - En utlending har fått endelig avslag på søknad om videre opphold i Norge. Det er all mulig grunn til å tro at vedkommende ikke vil reise ut frivillig. Skal man da aldri ha mulighet for å pågripe og internere personen i påvente av at utreise blir mulig for eksempel etter kontakt med myndighetene i vedkommendes hjemland? <p>Punktet fremstår som lite gjennomtenkt og også lite i samsvar med eksisterende regelverk for øvrig og også lite konsistent i forhold til andre punkter i programforslaget (for eksempel muligheten for rask retur av personer uten lovlig opphold i Norge, punkt 2014/2015).</p>	B+	
739	Rogaland KrF	58	2024		EUtvide ordningen med amnesti for utretturnerbare asylsøkere og konvertitter	Må være med proaktiv og si generelt at vi vil	B-	
740	Vestland KrF	58	2026		T	Ettervern opprettholdes til 23 år, skal grunnives viss ikke. Dette er lovfestet for barn under barnevernets omsorg.		B-	
741	KrFs stortingsg ruppe	58	2028	Rettsikkerhet for asylsøkere og innvandrere	T	Vil gi midlertidig arbeidstillatelse til asylsøkere fra land med høy innvignelsesgrad.	Vil øke integreringen og motvirke at man tidlig blir passifisert gjennom stønad hvis man er aktuell for jobbmarkedet allerede ved ankomst. Kan også virke kriminalitetsforebyggende.	B+	
752	Rogaland KrF	60	2072		T	Nytt kulepkt: "Sikre statlig eierskap i fremtidig utnyttning av norske naturressurser."	statleg eigarskap bør vera langt framme der det er snakk om økonomi ut av norsk natur? jfr vass- og vindkraft?	B-	
753	KrFs stortingsg ruppe	60	2076	Sosial markedsøkonomi på norsk	S		Er heving av fagforeningsfradraget virkelig noe vi bør prioritere? Vi er jo ikke mot fradraget som sådan, men det er godt nok som det er.	B-	
755	Vestfold og Telemark KrF	60	2080	Sosial markedsøkonomi	T	Utjevne lønnsforskjeller bl.a. ved å innføre ordninger som garanterer lik lønn for likt arbeid og like pensjonstrettheter for kvinner og menn	Kvinner tjener i snitt mindre enn menn. For hver 100 kr pr mann tjener kvinner 85 kr. Årsakene til dette er bl.a. at kvinner jobber mer deltid, i offentlig sektor og kvinner er mindre representert i lederstillinger. Det viser seg også at der kvinner og menn har lik utdanning, kompetanse og jobb tjener mannen mer. Noen tiltak er å øke lønnen i kvinnedominerede yrker og gi kvinner samme muligheter, status og rettigheter som menn og legge opp til familievennlig arbeidsmarked. Mht pensjonsutbetalinger viser statistikk i SSB at kvinner får 26% mindre i pensjon ift menn, årsak igjen kvinner jobber deltid, oftere hjemme med barn, tjener mindre, sparer mindre og har mindre formue.	B-	
756	Rogaland KrF	60	2083	Trygge og omstille norsk økonomi og velferd	T	. KrF vil: - Arbeide mot sosial dumping på land og sjø. - Innføre minstelønn for skips-arbeidstagere på alle fartøy som trafikerer norske farvann uansett kva flagg skipet har så lenge de er i norsk farvann.	Motarbeide sosial dumping, beholde norske maritime arbeidsplasser. Storbritannia har frå 01.10.2020 innført minimumsløn for sjøfolk og det kan vi og dersom vi vil. https://www.gov.uk/government/news/1000s-of-seafarers-to-receive-fair-pay-as-uk-changes-law-on-national-minimum-wage	B-	
763	Innlandet KrF	61	2111		T	Nytt pkt: For å stimulere til salg av småbruk og økt bosetning i distriktene skal salg av landbrukseiendommer under konsesjonsgrensen (3,5 million) skattemessig behandles som salg av bolig der eiertid og botid er oppfylt.		B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
765	Troms og Finnmark KrF	61	2116		S	Strykes.	Ytterligere progressiv beskatning har negativ effekt på arbeidstakeres motivasjon til å drive verdiskaping.	B-	
766	Vestland KrF	61	2116	Trygge og omstille norsk økonomi og velferd	T	justere skatte- og avgiftsbyrden slik at den blir mer omfordelende, markedsvennlig og har lavere effektivitetstap, ved å blant annet senke marginalsatten på inntekt og likere skatt på kapital og inntekt.	Forslaget er del av eit større arbeid med skattereform som er meir omfordelende, samtidig som den stimulerer til utvikling og grunderskap. I sin heilhet er forslaget provenynøytralt (skattebyrden totalt sett er tilnærma uendra). Eige dokument med større forandringar er sendt redaksjonskomiteen Punkt 112-114 henger sammen	B-	
767	Vestland KrF	61	2116		T	ha en mer rettferdig beskatning av bolig blant annet ved å innføre skattefradrag for reparasjon, ombygging og oppussing av bolig etter den modell fra det svenske ROT-fradraget	Se punkt 112	B-	
768	Vestland KrF	61	2116		T	arbeide for en mer enhetlig merverdiavgift	Se punkt 112	B-	
769	Møre og Romsdal KrF	61	2124	19. Trygge og omstille norsk øk..	E	Endring av teksten i kulepunktet til: "Gi kommunene handlingsrom til å fastsette eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom til inntil 4 promille og eiendomsskatt på næringseiendom inntil 7 promille".	Dette er regelverket i dag for bolig- og fritidseiendom og KrF bør ikke gå inn for å øke denne grensa i programmet.	B-	
770	KrFU	61	2124	Skatter og avgifter	T	(...) promille. Åpne opp for to satser; en på grunneiendom og en på bygninger.	Land er en begrenset naturressurs og fordelene av land burde derfor komme alle til gode. På en verdifull grunneiendom er det gode muligheter til å tjene mye på grunn av god lokalitet, både for utleiere og for bedrifter. En land-verdi skatt vil ta noe av dette overskuddet og overføre det til felleskapet og dermed minke forskjellene.	B-	
771	Rogaland KrF	61	2125	Kap. 19. Trygge og omstille norsk økonomi og velferd. Skatter og avgifter	T	Tilleggspunkt: Endre skatte- og avgiftspolitikken slik at den stimulerer kommunene til å legge til rette for næringsetableringer. Deler av bedriftsskatten må komme aktuell kommune direkte til gode.	Bedriftsbeskatningen går til staten. Vi får stadig spørsmålet: "Betyr det ikke noe at vi som bedrift er etablert her og betaler skatt?" Kommunene som legger til rette for næringsetableringer i kommunen må kunne få noe av bedrifts skatten til seg.	B-	
772	Vestfold og Telemark KrF	61	2125	Skatter og avgifter	S	I større grad ta i bruk ressursrentebeskatning for å sikre bidrag fra næringer som nytter fellesskapets ressurser, og at det skal være en rimelig fordeling av skatteinntektene mellom stat og kommune	Støtter flertallet i programkomiteen. Vi mener at dette punktet kan stå, slik at det er en åpning for å innføre ressursrentebeskatning.	B+	
773	Troms og Finnmark KrF	61	2125		S	Strykes	Noen få rederi kan i teorien fiske hele den norske torskekvoten og i dag er det et lokalt eid oppdrettsselskap nord for Tromsø. Ei ressursrentebeskatning vil bidra enda større eierkonsentrasjon på færre hender enn i dag. Lokalsamfunnene der verdiene skapes må få ta del av de verdiene som produseres.	B+	
775	Nordland KrF	61	2126		S	Stryk hele punktet	Nordland KrF ser at ei produksjonsavgift til den enkelte kommune vil treffe bedre enn ei ressursrentebeskatning	B+	
776	Troms og Finnmark KrF / Møre og Romsdal KrF / Nordland KrF / Viken KrF	61	2128		S	strykes.	vi har nok skatt og veavgifter. // Blir feil der det ikke finnes alternativer, da må enkeltpersoner og bedrifter bære en større del av kostnadene i forhold til der samfunnet har gitt alternativer. Kan aksepteres i noen områder, evt differensiert // Den er høy nok. Slike økninger hindrer industri og arbeidsplasser.	B-	
777	Vestland KrF / Viken KrF	61	2129	Verdens mest miljøvennlige transportsystem	S	Redusere flyseteavgiften på kortbanenettet, og øke den på andre flyreiser.	Tilsvarende som for 2501 så må man ikke legge på avgifter uten å ha reelle alternativ // andre måter å flytte persontrafikk over på bane	B-	
778	Troms og Finnmark KrF	61	2131		S	Strykes	Svært mange setter pris på denne ordningen, KrF må også kunne være litt populistisk.	B-	
779	Landsstyret	61	2132		S	stryke teksten på linje 2132 -2135		B+	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
780	Innlandet KrF	61	2136		T	Nytt punkt under skatter og avgifter: Arbeide for å legge til rette for en avgiftspolitikk som motvirker grensehandel i kommuner som grenser mot andre land.		B-	
781	Rogaland KrF	62	2141	Skatter og avgifter	T	Legge til punkt: "Doble mva. på alkohol i desember for å beskytte barn.	Jul, barn og alkohol høyrar ikkje saman	B-	
782	KrFs stortingsg ruppe	62	2141	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	T	Legge til: Gradvis øke Co2-avgiften til 2000 kr per tonn co2 innen 2030	Dette mest treffsikre virkemidlet for å kutte utslipp.	B+	
783	KrFU	62	2142	Skatter og avgifter	T	Redusere selskapskatten til 20%	KrFU mener selskapskatten bør reduseres ytterligere. I første omgang bør satsen reduseres til 20 %, slik Scheel-utvalget (NOU 2014: 13) opprinnelig foreslo. Sverige har vedtatt å redusere satsen til 20,6 % innen 2021. Selskapskattsatsen i dag på 22% gjør det mer fordelaktig å investere i nabolandene enn i Norge.	B-	
784	Vestfold og Telemark KrF	62	2149	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	E	Endre pensjonsordningen slik at nedre grense for pensjon er 65 år, og Innføre en ny pensjonsordning som starter ved 67 år, og øker i takt med forventet levealder.		B-	
785	KrFU	62	2149	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	E	Endre pensjonsordningen slik at nedre grense for pensjon er 65 år, og Innføre en ny pensjonsordning som starter ved 67 år, og øker i takt med forventet levealder. Nedre grense for pensjon er 65 år, seniorordningen heves fra 67 til 70 år og øverste pensjonsalder avskaffes.		B-	
788	Nordland KrF	62	2156		E	Knytte minstepensjonen til G og øke pensjonen med 0,15 G.	Det er vanskelig å kommunisere økning fra hvilket tidspunkt/nivå. Dagens minstesats tilsvarer 1,56 G, ved å knytte økningen opp til G har vi en etterrettelig måte å kommunisere endringene på, siden G endres årlig. 0,15 G tilsvarer 15202,65 kr beregnet ut fra G pr 1. mai 2020.	B-	
789	KrFs stortingsg ruppe	62	2156	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	E	Endre til: Ved økninger i pensjoner skal de som har minst prioriteres.	Bærekraften i pensjonssystemet settes under press når man gjør for mange endringer uten at systemet sees i sin helhet. Det er likevel en god tilnærming at eventuelle endringer skal komme de som har minst til gode.	B+	
790	KrFs stortingsg ruppe	62	2157	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	S	Stryk	Evalueringen av pensjonsreformen er i gang og ekspertutvalget som ser på innretningen vil bl.a. gi et bedre grunnlag til å kunne diskutere konsekvensene av dette forslaget.	B-	
791	Troms og Finnmark KrF	62	2158		S	Stryk. Ytterligere progressiv beskatning vil ha negativ konsekvens på arbeidstakeres motivasjon og er urettferdig.	noe handicap bør 60-åringene i arbeid ha.	B+	
797	KrFU	62	2165	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	T	Redusere sykelønna til 80%, en del av besparelsen bør brukes til å øke overføringene til dem som permanent faller utenfor arbeidsmarkedet.	Vi må ruste velferdsstaten for fremtida, og prioritere hvor utgiftene skal gå. Velferdsstaten skal være et sikkerhetsnett for de som faller utenfor.	B-	
798	KrFU	62	2165	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	T	Fjerne BSU og heller ha tiltak som treffer førstegangskjøpere med de dårligste forutsetningene	Gjennom BSU sponser staten mange av de som allerede har mest. Vi trenger en mer treffsikker ordning.	B-	
799	KrFs stortingsg ruppe	62	2166	Et bærekraftig velferds- og pensjonssystem	T	Harmonisere minstepensjonsnivå, garantipensjon og supplerende stønad	Det må være en balanse mellom minste pensjonsnivå (Gammelt system), garantipensjon (nytt system) og supplerende stønad (Mennesker som ikke oppfyller botidskravet). Det er ikke bra om man øker minste pensjonsnivå ("minstepensjon") langt over det som blir laveste nivå i nytt system	B-	
801	Møre og Romsdal KrF	63	2182	19. Trygge og omstille norsk økonomi og velferd	T	Nytt kulepunkt: "Evaluere og eventuelt redusere kalkuleringsrenta til Statsbygg".		B-	
802	Oslo KrF	63	2188	Statens pensjonsfond utland	S	Stryke kulepunktet	En utskilling av Oljefondet til et eget forvaltningsselskap mister de folkevalgte den hele og fulle kontrollen med rikets arvesølv. "Tangensaken" viser hvordan Stortinget kan gripe inn i Oljefondets forvaltningspraksis når dette skjer på tvers av hva som er de folkevalgtes ønske. Stortinget må alltid ha det siste ordet når det gjelder Oljefondet!	B-	

Nummer	Forslagstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linje nr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
807	KrFU	64	2219	Kultur for nyskaping	T	Innføre et gründerstipend for studenter		B+	
809	Vestland KrF	65	2241		T	Sikre at statlige sektormyndigheter utøver skjønn og fleksibilitet ved næringsutvikling i distriktene.		B+	
810	KrFU	65	2241	Kultur for nyskaping	T	Legge til rette for at dagpenger kan brukes som startkapital for å starte egen bedrift etter modell fra Storbritannia (New Enterprise Allowance).		B+	
816	Møre og Romsdal KrF	65	2270	20. Lønnsom-me arbeids-plasser i hele landet	T	Nytt kulepunkt: "Gjøre det lønnsomt for bedrifter å donere gaver og tjenester til frivillige organisasjoner"	Dette er dessverre ikke tilfeldig i dag. Bedrifter som gir gaver som overgår den skattefrie summen (som KrF har jobbet frem, pr. dags dato på kr. 50.000) blir beskattet for gaven. Det må være lønnsomt å gi! Mer om dagnes regelverk finner de her; https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer-med-egne-regler/frivillige-og-ideelle-organisasjoner/skatt-for/gaver/	B-	
817	Møre og Romsdal KrF	65	2270	20. Lønnsom-me arbeids-plasser i hele landet	T	Nytt kulepunkt: KrF vil innføre en karensgdag uten lønn ved sykefravær. Kronisk syke skal skjermes.		B-	
820	Rogaland KrF	65	2271		T	Nytt kulepunkt: "Sikre kommunene en andel av verdiene fra utnyttelse av mineralressursene, f.eks. gjennom en arealavhengig miljøavgift, en generell avgift på bruk av naturressurser, og/eller gjennom en endring av skattleggingen på næringen."	Viktig at vertskommunene får noe igjen for å stille naturen til disposisjon for storsamfunnet. Også i tråd med anbefalingene i NOU 2020:12. I dag eksisterer ingen avgift eller kompensasjon til kommuner som berøres av mineralutvinning, på tross av enorme inngrep i naturen. Potensialet for mer mineralutvinning i Norge er stort, men næringen er allerede i dag en av Norges største eksportnæringer.	B-	
821	Rogaland KrF	65	2271		T	Nytt kulepunkt: "Ha en positiv holdning til mineralutvinning, og legge til rette for ny aktivitet med strenge miljøkrav. Letaaktiviteten etter mineraler på norsk jord må styrkes."	Norge har en berggrunn som er rik på mineraler. Gjennom denne ressurstilgangen, en høyteknologisk industri og et strengt miljø- og HMS-regelverk vil Norge globalt kunne spille en viktig rolle i overgangen til en grønn, bærekraftig industriutvikling. Grønn teknologi er i stor grad mineralkrevende. Fornybar energi og annen miljøvennlig teknologi krever økt tilgang til mineralske råstoffer. Framtidens teknologi krever ikke bare mer mineraler, vi trenger stadig flere typer. På sikt vil en stor del av de råstoffene vi trenger bli gjenvunnet, men i overskuelig framtid må samfunnet i stor grad basere seg på å hente råstoffene fra berg og løsmasser, både fordi gjenbruk er teknologisk krevende, men også fordi verdens mineralbehov er sterkt økende. Mineralnæringen er allerede i dag en av Norges største eksportnæringer, men potensialet er enormt.	B+	
823	Vestland KrF	65	2276		T	Bidra til teknologiutvikling og realisering av prosjekter innen havvind, karbonfangst og -lagring, og gjenbruk av karbon.		B+	
826	Innlandet KrF	66	2286		T	Minst 50 % selvforsyning av jordbruksprodukter, korrigert for forimport.		B-	
829	KrFs stortingsg ruppe	66	2298	Levende landbruk over hele landet	T	Avvise krav fra EU om økte tollfrie kvoter av landbruksprodukter i stortingsperioden 2021-2025.	Ubalansen mellom EU og Norge når det gjelder tollfri handel med jordbruksvarer mellom partene har blitt stadig større det siste tiåret. Artikkel 19 i EØS-avtalen er basert på et prinsipp om at slik handel skal være til gjensidig fordel for partene. Dette er ikke tilfeldig sett i lys av utviklingen.	B+	
832	Vestland KrF	66	2310	Lønnsomme arbeidsplasser over hele landet	T	Sikre en investeringspakke for melk, spesielt rettet mot melkebruk under 30 kyr.	Viktig å være tydeleg på virkemiddel til dei små og mellomstore bruk, og for melkebruka spesielt. Disse brukene er ryggraden i busting og oppretthalding av levande bygder. Mange står i fare for å legge ned, og då går arealet ut av drift.	B+	
833	Vestfold og Telemark KrF	66	2312	Levende landbruk over hele landet	T	Årlig omdisponering av dyrket jord skal ned til under 3000 dekar årlig.	For å motvirke nedbygging av matjord, satte Stortinget i 2015 et mål om årlig omdisponering av dyrket jord skal ned til under 4 000 dekar, innen 2020. Vi mener at vi må ha en målsetning for årlig omdisponering.	B+	
839	Vestland KrF	66	2324	Lønnsomme arbeidsplasser over hele landet	T	Etablere en klimafondsordning for jordbruket slik at bonden kan sette av penger til investeringer knyttet til klimatilpassing og redusert klima/miljø-avtrykk i produksjonen.	Det vil egte vere ei skattefordelsordning, slik skogsavgifta fungerer. Det vil kreve mykje av norske bønder å ta den omlegginga dei har gått inn avtale om. Næringa har jamnt over ikkje mykje oppspart kapital.	B+	
840	Vestland KrF	66	2327	Lønnsomme arbeidsplasser over hele landet	T	Opprettholde muligheter for kjøp, salg og leie av melkekvote. Men innføre max utleie-tid på 10 år.	Viktig for å sikre "sjølvvegande" bønder som kan drive føreseieleg.	B+	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
841	Vestland KrF	67	2335	Lønnsomme arbeidsplasser i hele landet	T	Innføre søkbar statlig støtteordning for kommuner og fylker til veier som må oppgraderes for at tømmerbiler skal kunne kjøre	Det er eit stort problem for næringa at kommunale og til dels fylkeskommunale vegar ikkje har ein standard som gjer at tømmerbilar kjem fram. Det er ofte snakk om punkt-utbetringar i form av utkjørsler, bæreevne, bruer	B-	
842	Oslo KrF	67	2338	Lønnsomme arbeidsplasser i hele landet	T	Skogplanter skal være stedeegne arter, og skogplanting på nye arealer må ta hensyn til artsmangfoldet i området.	Skal vi unngå å gjøre verdifull skog en bjørnetjeneste må vi sørge for at klimatilak med planting av skog ikke fører til økt tap av natur, artsmangfold og økosystemer, da må vi sørge for at det vi eventuelt planter faktisk hører hjemme der.	B-	
845	Vestland KrF	67	2348		T	Sikre at rovdyrbestandene holdes under kontroll, slik at det ikke går utover dyrehold		B-	
846	Rogaland KrF	67	2348	Et levende landbruk	T	"beholde odelsloven og stille strengere krav til bo- og driveplikten"		B+	
851	Møre og Romsdal KrF	67	2368	20. Lønnsom-me arbeidsplasser i hele landet	S	Kulepunktet strykes.	Kulepunktet er ikke i tråd med linje 2373	B+	
859	Rogaland KrF	68	2394		T	Sikre vider utvikling av havbruksfondet slik at ein del av veksten tilfaller verdenskommunen. Skal også gjelde om anlegga flytter på land.	Havbruksfondet er eit veldig positivt bidrag for mange kystkommuner.	B-	
863	Rogaland KrF	69	2403		E	Velge de gode fornybarprosjektene uten tap av naturmangfold.	"Så langt det er mulig" åpner for å ødelegge naturmangfold dersom man har gode grunner, for eksempel økonomiske. Et fornybarprosjekt er vel ikke godt dersom det innebærer tap av naturmangfold?	B-	
864	Trøndelag KrF	69	2404	Omstille olje og gass	E	Legge til grunn at omstillingen av norsk petroleumsvirksomhet må intensiveres	Fortsatt en viktig næring, mulig det er rett at den er inne i sluttfasen, men det er for dramatisk sagt.	A-	
865	Rogaland KrF	69	2404	omstille olje- og fassnasjonen Norge	E	Legge til grunn at markedet og etterspørsel etter olje vil synke, dette vil føre til at petroleumsaktivitet på norsk sokkel kan bli redusert betydelig på sikt.		A-	
866	Redaksjo nskomitee n	69	2404		E	Legge til grunn at etterspørselen etter olje og gass vil synke, dette vil føre til at storskala petroleumsaktivitet på norsk sokkel vil bli redusert betydelig på sikt.		A+	
867	Møre og Romsdal KrF	69	2404	21. Omstille olje- og gassna-sjonen Norge	T	Nytt kulepunkt: "Opprette et eget CO2-fond for utvikling av grønn skipsteknologi".	Dersom hele eller deler av CO2-avgiften kan gå tilbake til et fond som gir støtte til ombygging til klimavennlige løsninger, vil dette bidra sterkt til at redere og fiskebåteiere finner det lønnsomt å investere i ny teknologi.	B+	
870	Vestland KrF	69	2418		T	Elektrifisering av sokkelen skal ikke prioriteres over kraftbehov på land		B-	
872	Rogaland KrF	69	2421		T	Skattlegging vannkraft må endres slik at det blir lønnsomt å fornye anleggene.		B+	
874	Møre og Romsdal KrF	69	2423	21. Omstille olje- og gassna-sjonen Norge	E	Endre setningene i kulepunktet til: "Vurdere satsing på havvind i nært samarbeid og sameksistens med sjømat- og fiskerinæringen. For å sikre en bærekraftig utvikling som leder Norge til å bli en verdensledende sjømatnasjon, skal påvirkning av artsmangfoldet i havet og sjøfuglbestanden være gjenstand for omfattende forskning før havvindprosjekt igangsettes".	<ul style="list-style-type: none"> • Det er allment kjent at store felt med flere vindturbiner påvirker større område med støy. • Det er indikasjoner på at flere strandinger av hval kan skyldes lavfrekvent støy. • Det er store planer om å bygge ut i kystnære grunnvanns-områder som er viktige leve-, gyte- og oppvekstområder for en rekke arter. Flere fiskearter bruker lyd i kurtise og gytning. Store mengder støy i disse områdene kan være ødeleggende for flere fiskearter. • Det er for lite og mangelfull forskning på dette feltet til at vi kan tillate oss å bygge fullskala vindkraftanlegg i disse områdene. 	B-	
876	Vestland KrF	69	2426		T	Vindkraft kan bare etableres der dette formålet er vedtatt i kommunale arealplaner.		B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
878	Trøndelag KrF / Nordland KrF	69	2435	Et krafttak for fornybar energi	S	Bidra til en styrking av det nordeuropeiske samarbeidet med våre naboland gjennom å øke overføringskapasiteten til utlandet slik at norsk fornybar kraft kan erstatte fossil energi.	Dette punktet bør strykes. Det norske kraftoverskuddet er ikke i nærheten av å dekke energien fra fossile energikilder i Nord-Europa. De nordlige delene av Tyskland og Danmark har overskudd av energi, dermed har utenlandskablene ført til at Norge importerer fremfor å eksportere. Dessuten er det dyrt for norske forbrukere å betale for utenlandskablene. // Det er energitap i overføring og det strider mot «hindre at ressurser kommer på avveie (setning 2105)». Vi ønsker også å bruke og ha råderett over egne ressurser. I planene forøvrig ligger det mange behov for elektrisk kraft i Norge, selv om Norge er har overskudd av elektrisk kraft. Elekrisitet kan ikke både selges til utlandet og samtidig brukes til transport/industri her. Ytterligere overføringslinjer vil også medføre stigende strømpriser her i landet og gi oss mer status som råvareleverandører enn produsenter.	B-	
880	Møre og Romsdal KrF	70	2440	21. Omstille olje- og gassna-sjonen Norge	T	Nytt kulepunkt: Økt satsing på kartlegging og utvinning av mineraler på havbunnen.	Kunnskap om ressursgrunnlag på norsk kontinentalsokkel er viktig, og dette kan bli en ny og viktig havnæring for landet.	B-	
882	Viken KrF	70	2440	Omstille olje- og gassnasjonen Norge	T	Utrede mulighetene for bruk av thorium.	Ved å erstatte dagens uran med thorium i en kjernekraftverktreaktor kan det løse mange av dagens miljøproblemer og mangel på energi i verden. Vi vet at oljen er en energikilde som på sikt vil forsvinne. Med den mengden Norge har av thorium kan vi lage nok energi i flere tusen år fremover. Det er mer enn oljen noen gang kan gi oss.	B-	
890	Troms og Finnmark KrF	70	2449	Omstille olje og gassnasjonen	S	Stryk alt på linje 2449-2452	Leting utgjør en enorm del av den totale omsetningen i petroleumsnæringen. Det er uansvarlig politikk å avvike store og viktige næringer og deler av næringer uten å ha et reelt alternativ.	A-	
891	KrFU	70	2449	Oljeeventyret i en sluttfase	E	senke utvinningstempoet, trappe ned og fase ut petroleumsvirksomhet frem mot 2035.	Det norske oljeeventyret er i en sluttfase. Norge må satse på grønne næringer og fornybar energi, og avvike oljenæringen over tid.	A-	
892	Møre og Romsdal KrF	70	2449	21. Omstille olje- og gassna-sjonen Norge	S	Stryk hele første kulepunkt etter <i>Kristelig Folkeparti vil:</i>	Dette forslaget er ikke bærekraftig. Oljen utgjør over 20% av statsbudsjettet, og skal dette gjennomføres så må vi vise til kva som skal kuttes.	A-	
893	Redaksjo nkomitee n	70	2449	Gjelder 2449-2452	E	Legge til grunn at Paris-avtalen og lov om klimamål, samt hensynet til klimarisikoen for norsk økonomi, setter rammene for videreutviklingen av petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Fremtidige lisenstildelinger må begrenses til utvidelser eller forlengelse av allerede eksisterende produksjon i modne områder, i tråd med det bredt sammensatte Klimaomstillingsutvalgets innstilling.		A+	
895	Rogaland KrF	70	2451	Omstille Olje og gass nasjonen Norge	S	Fremtidige lisenstildelinger må begrenses til utvidelser eller forlengelse knyttet til allerede eksisterende produksjon i modne områder, i tråd med klimaomstillingsutvalgets anbefaling.	Teknologisk utvikling vil kunne gjøre oljeleting, oljeproduksjons og bruk av olje mye mer bærekraftig og sikker i fremtiden.	A-	
896	Oslo KrF	70	2453	Oljeeventyret i en sluttfase	T	Gradvis utfase leterefusjonsordningen i løpet av stortingsperioden, og overføre midlene til grønne investeringsfond.		A-	
897	Vestland KrF	70	2453	Omstille olje- og gassnasjonen Norge	S	Ta initiativ til et internasjonalt samarbeid for å få verdens oljeproduserende land til å samarbeide om å redusere produksjonen av olje	Det eksisterer i dag et internasjonalt samarbeid (OPEC) for å regulere produksjonen ift behovet noe som er nødvendig for å holde oljeprisen på et OK nivå. A produsere mindre enn det markedet ønsker vil bare drive prisene i været og vil derfor være direkte skadelig for verdensøkonomien.	B-	
898	Trøndelag KrF	70	2462		E	Stille krav om at eventuelle nye utbygginger skal elektrifiseres helt med offshore fornybar produksjon eller kraft fra land, med mindre det åpenbart ikke er hensiktsmessig. Det bør også stimuleres til elektrifisering av anlegg med lang levetid.	Foreslår et lite forbehold her. Særlig fordi programmet foreslår å si nei til nye lisenser utenfor etablerte områder, bør det være en åpning for å bruke sunn fornuft der det åpenbart er lite hensiktsmessig. Tilleggsutbygginger i nærheten av etablerte felt må kunne ses i sammenheng med infrastruktur i området.	B-	
899	Vestland KrF	70	2462	Omstille olje- og gassnasjonen Norge	S	Stille krav om at eventuelle nye utbygginger skal elektrifiseres helt med offshore fornybar produksjon eller kraft fra land, og stimulere til elektrifisering av anlegg med lang levetid.	Elektrifisering fra land gir ikke nødvendigvis et positivt miljøregnskap	B-	
901	Rogaland KrF	70	2463	Omstille olje- og gassnasjonen Norge	E	produksjon eller kraft fra land, forutsatt at dette er fornuftig sett fra et miljømessig og samfunnsøkonomisk perspektiv.	Allerede krav i petroleumsløven at dette skal vurderes. Igjen; Det er ikke riktig at elektrifisering nødvendigvis er den beste metoden for å redusere utslipp. KrF bør ikke binde seg for mye til metode.	B+	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
904	Vestfold og Telemark KrF / KrFU	70	2470	Oljeeventyret i en slutfase	T	opprette en norsk oljekommisjon etter tysk modell, som skal forbedre utfasing av den norske oljeindustrien.	Tyskland har med stor suksess satt ned en bred kommisjon som så på hvordan de skulle få til en skrittvis nedstenging av kullkraftproduksjon i Tyskland.	B-	
909	Troms og Finnmark KrF	71	2490		T	Nytt kulepunkt: Kystverket sitt ansvar for farled skal gå inn til sentrale kaier i fiskerihavner.	Fiskerihavnene er en svært viktig del av infrastrukturen langs kysten. Dette vil bidra til økt verdiskaping og gjøre overføringen av havner fra Kystverket til fylkene lettere.	B-	
910	Troms og Finnmark KrF	71	2490		T	Nytt kulepunkt: Jobbe for å realisere Nord-Norge banen.	I dag kjøres store deler av norsk sjømat ut i verden med vogntog, sjøl saltfesk som ikke har det travelt går ut med vogntog. Ved å forlenge banen i første fase fra Narvik og nordover vil vi kunne redusere klimautslippene betraktelig	B-	
912	KrFU	71	2496	Verdens mest miljøvennlige transportsystem	E	lovfeste at alle nye biler som blir solgt etter 2025 skal være nullutslippsbiler.	Fint med mål, men dette kan med fordel lovfestes.	B-	
918	Oslo KrF	71	2509	Verdens mest miljøvennlige transportsystem	E	At statens andel av finansieringen av store kollektivprosjekter i og rundt de største byene skal ligge på mellom 60 og 70 %	Endre fra å opprettholde statens andel, for dette vil avhenge av hva statens andel til en hver tid er. Vi bør heller ha egne tall å vise til; hva er våre ambisjoner, ikke hva som er regjeringens ambisjoner.	B-	
928	Møre og Romsdal KrF	72	2536	22. Verdens mest miljøvennlige transport-system	T	Tilleggsetning i kulepunktet: "Dagens rammer må tredobles slik at vi kan fjerne de mest kritiske raspunktene i løpet av planperioden for NTP 2022-33".		B-	
933	Trøndelag KrF	72	2544		S	Igangsette strekningsvise høyhastighetsutredninger for jernbane, og sikre at nye jernbanestrekninger blir dimensjonert for tog med høye hastigheter.	Veldig dyrt. Høyhastighetstog mister effekt hvis de skal stoppe på alle småsteder ettersom akselerasjon og deakselerasjon tar tid. Dette er ikke bra for distriktene. Få steder i landet etterspørsel refferdiggjør kostnader	B-	
934	KrFs stortingsgruppe	72	2544	Infrastruktur som binder landet sammen	E	Vurdere utredning av strekningsvise høyhastighetstog, og sikre at nye jernbanestrekninger blir dimensjonert for tog med høye hastigheter.	Jernbanesektoren har mange pågående og planlagte prosjekter, så punktet bør begrenses til å vurdere utredning av høyhastighetstog.	B+	
936	Nordland KrF	72	2549		T	Bidra til at Nord-Norge banen videreføres til Tromsø		B-	
938	Rogaland KrF	72	2553	Infrastruktur som binder landet sammen	T	Jobbe for ett ferjefritt E39.	Burde stå noe om E39 i dette avsnittet. Nytt kulepunkt etter linje 2553.	B-	
950	Nordland KrF	74	2595		T	Sikre at statens beredskapsressurser Sivilforsvaret og Heimevernet er rekruttert nært hvor det er operativt behov for disse, at alle mannskaper øver årlig, minst 36 timer for Sivilforsvaret og 5 dager for Heimevernet, at de er oppsatt med moderne, fremtidsrettet utstyr.	Pandemien i kombinasjon med uvær har gitt oss praktiske eksempler på at der er viktig at vi ser alle ressurser i sammenheng. I distriktet har gjerne nøkkelpersoner flere roller - en person kan være ansatt i kommunens tekniske etat, er frivillig i brannvesenet og er innrullert i enten Heimevernet eller Sivilforsvaret samtidig. Eksempel - Når frosten lå kald over Beiarn kommune og kommunens ressurser til å sikre vannforsyningen var oppbrukt - kunne ikke lokale HV mannskaper brukes fordi de allerede hadde det som oppgave i kommunens tekniske etat. I dette tilfellet løste man det med ingeniørsoldater fra Brigade Nord. Viktig at man ser på hvordan man rustet seg til å kunne takle flere krevende oppgaver samtidig og ha evne til å stå i de over tid - uten at det får for stor belastning på lokalsamfunnet.	B-	
953	Oslo KrF	74	2603	Et samfunn som er beredt i møte med kriser og katastrofer	T	Utrede muligheter for produksjon av kritiske legemidler i Norge, eller for raskt å sette i gang slik produksjon ved krise.		B+	
954	Rogaland KrF	75	2606	Et samfunn som er beredt i møte med kriser og katastrofer	T	Øke mulighetene for at innsatspersonell innen brann og redning skal ha tilgang til treningsmuligheter og oppdatert kompetanse på tunellsikkerhet ved å styrke samfunnsikkerhetssenteret i Rogaland (SASIRO) som et nasjonalt kompetansesenter.	De mange og lange undersjøiske tunnelene i fylket stiller svært spesielle krav til sikkerhet og beredskap.	B-	

Nummer	Forslagsstiller	Side (Kun den siden endr.-starter på)	Linjenr	Avsnittets overskrift	Strykning mkr med S Tillegg mkr med T Endring mkr med E	KrFs stortingsprogram 2021-2025	Begrunnelse	Landsstyrets innstilling	Merknad
956	Rogaland KrF	75	2614		E	Endre kulepunktet til: "Styrke arbeidet med klimatilpasning, forebygging og beredskap mot naturfare. Bevilgningene til NVE for kartlegging og gjennomføring av flom- og skredsikrings tiltak må økes betydelig og dagens finansieringsordning må evalueres og endres slik at byrden lettes for kommuner med særlig store utfordringer."	Ifølge NVE har de høyest prioriterte forebyggende flom- og skredsikringstiltakene her i landet vil ha en prislapp (pr 2019) på 4 mrd kroner. Denne satsingen er ment å sikre eksisterende bebyggelse og infrastruktur. NVE sier at det er usikkert hvor mange boliger som i dag ligger i usatte områder, men at det minst er 160 000 enheter. For det vi allerede har bygd, har skjerpene krav gjennom endringer i Plan- og bygningsloven ingen betydning. Samlet er det i statsbudsjettet for 2021 satt av om lag 300 mill.kr til flom- og skredforebygging, dvs. både kartlegging og gjennomføring av tiltak. I dagens finansieringsordning ligger det inne et krav om 20 prosent egenfinansiering fra kommunen. Dette gjelder både kartlegging, planlegging og gjennomføringen av fysiske tiltak. I en utredningsfase er dette forståelig, det samme i mindre prosjekter, men i større prosjekter er dette en stor problemstilling NVE selv ikke vet hvordan de kan løse. For eksempel vil en 20 prosent egenandel i et prosjekt på 500 mill. kroner utgjøre 100 mill. kroner. For mange små kommuner vil en slik utgift vil fjerne det økonomiske handlingsrommet helt. Det vil heller ikke være aktuelt for NVE å støtte slike prosjekter med dagens bevilgningsnivå.	B+	
960	Nordland KrF	75	2620		T	Arbeide for å etablere samløkaliserte nødmeldetjenester og samlokaliserte beredskapsentre etter modell av SAMLOK Nord.	https://ambulansforum.no/artikler/samløkalisering-av-nodsentralene-gir-bedre-samhandling https://bodo.kommune.no/getfile.php/1312447-1560845933/2019/06%20Juni/Albertmyra_mulighetsstudie_lavoppl%C3%B8st.pdf	B+	
961	Oslo KrF	75	2620	Et samfunn som er beredt i møte med kriser og katastrofer	T	Gjenoppbygge kornlagre, og øke insentivet for produksjon av mat hos norske bønder. I tillegg vurdere nordiske avtaler for matsikkerhet i Skandinavia.		B-	
962	KrFU	75	2620	Et samfunn som er beredt i møte med kriser og katastrofer	T	ha tettere oppfølging og veiledning i beredkapsplanlegging i kommunene.		B-	
965	Vestfold og Telemark KrF	75	2630	Et sterkt forsvar	T	Fortsette med en reell styrking av Forsvaret, slik at målsetningen om 2 % av BNP nås. Sikre balanse mellom oppgaver, struktur.....	I 2014 inngikk NATO-landene en forpliktelse om å bruke 2% av bruttonasjonalprodukt (BNP) på forsvar innen 2024. Dette bør følges opp også i programmet for KrF.	B-	
969	Nordland KrF	75	2648		E	Fortsette moderniseringen av Heimevernet, slik at det kan løse sitt oppdrag til alle årstider og lysforhold, med lokalkjente mannskaper, i fred, krise og krig. Alle mannskaper trenes i minst 5 dager årlig - 25 dager for innsatsstyrken.	Det viktigste for å bidra til å ivareta Heimevernets styrker er å sørge for at alle HV mannskaper trener årlig. Dernest må det sørges for at det er nok lokalkjente soldater til å ivareta forsvarets operative behov - der det er behov for disse. I praksis vil det si at rekrutteringen til HV må styrkes fra Trøndelag og nordover. For å kunne fylle innsatsstyrken med soldater er motiverte medsoldater i HV distriktet en forutsetning, for å oppnå dette må disse være trent årlig. 1 Innsatsstyrkesoldat koster 10 ganger så mye som en ordinær HV soldat, de kan relativt raskt påta seg mer spissede militære oppdrag, men har relativt sett liten utholdenhet da de er få i antall. Mye av utstyret har behov for en omfattende modernisering - HV er nettopp tilført nytt ukryptert samband til 25% av mannskapene (to radioer pr lag), mens dette burde vært utdelt til alle mannskaper, samt kryptert samband mellom lag og tropper (MRR med BMS). Nattoptikk er mangelvare, personlig verneutstyr som hjelm er to generasjoner bak det som brukes i Hæren, splintvest og membranuniform er heller ikke standardutstyr.	B-	

KrFs landsmøte 2021

29. april – 2. mai

